

Ekonomikas ministrija

Normunds Ozols

Ekonomikas ministrijas

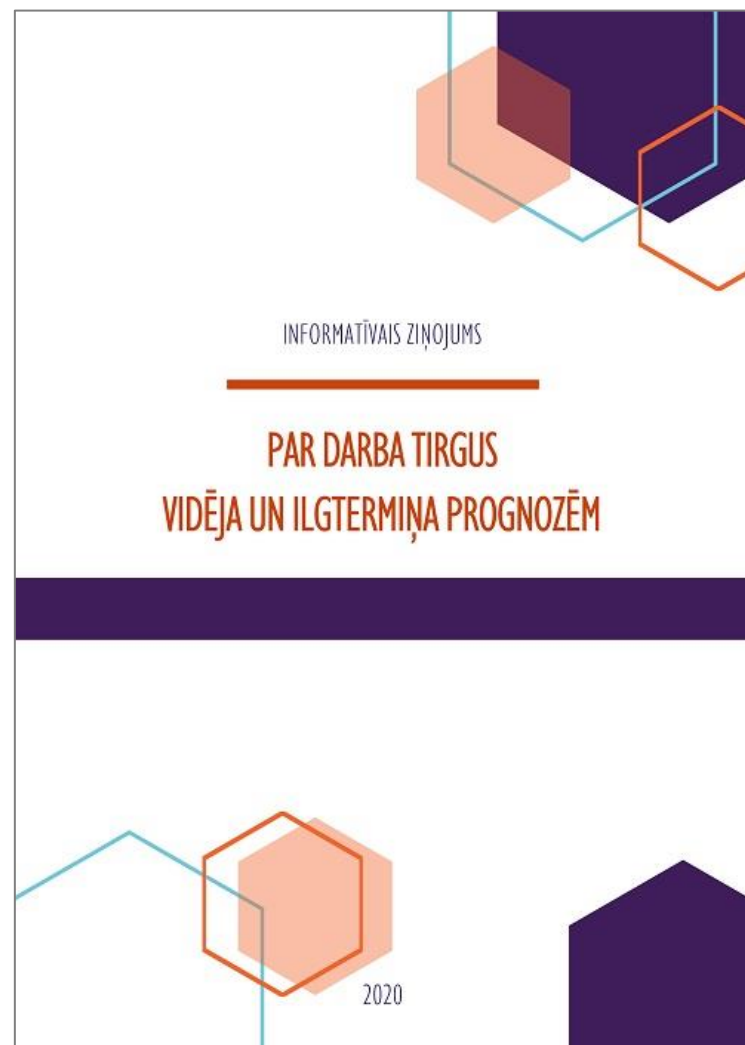
Analītikas dienests

normunds.ozols@em.gov.lv

2022.gada 27. janvāris

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA UN
PIEDĀVĀJUMA PROGNOZES
**PĀRTIKAS RŪPNIECĪBAS UN
LAUKSAIMNIECĪBAS NOZARĒS**

EM DARBA TIRGUS PROGNOZES 2020

- Darba tirgus prognozes sagatavotas vidēja termiņa periodam līdz 2027. gadam un ilgtermiņa periodam līdz 2040. gadam
- Prognozes balstītas uz ekonomikas izaugsmes mērķa scenāriju - ietver vidēja un ilgtermiņa ekonomikas struktūrpolitikas uzstādījumus, kas noteikti Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā „Latvija 2030” un Latvijas Nacionālajā attīstības plāna 2021.-2027. gadam projektā
- Atbilstoši mērķa scenārijam izstrādātas detalizētas demogrāfijas prognozes līdz 2060. gadam
- Iespēju robežās ņemta vērā Covid-19 pandēmijas ietekme – gan īstermiņa ietekme, gan iespējamie ilgtermiņa efekti
- Analizētas ekonomikas digitalizācijas tendenču un automatizācijas ietekme uz darba tirgu
- MK iesniegts «Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm»

Ziņojums pieejams: https://www.em.gov.lv/sites/em/files/emzino_03062020-ar-pielikumiem1.pdf

EM darba tirgus prognozes ir viens no instrumentiem, kas ļauj priekšlaicīgi paredzēt darba tirgus neatbilstību veidošanos nākotnē. Tās parāda iespējamās darba tirgus attīstības tendences un iespējamos riskus, saglabājoties esošai izglītības sistēmai un izglītības piedāvājuma struktūrai.

AKTUĀLĀS TENDENCES DARBA TIRGŪ

EKONOMIKAS IZAUGSME

2020. gads

↓ -3,6%

2021. gads*

↑ +4,8%

NODARBINĀTĪBA

↓ -1,9%

↓ -2,5%

EKONOMISKI AKTĪVIE IEDZĪVOTĀJI

0,0%

↓ -2,5%

BEZDARBS

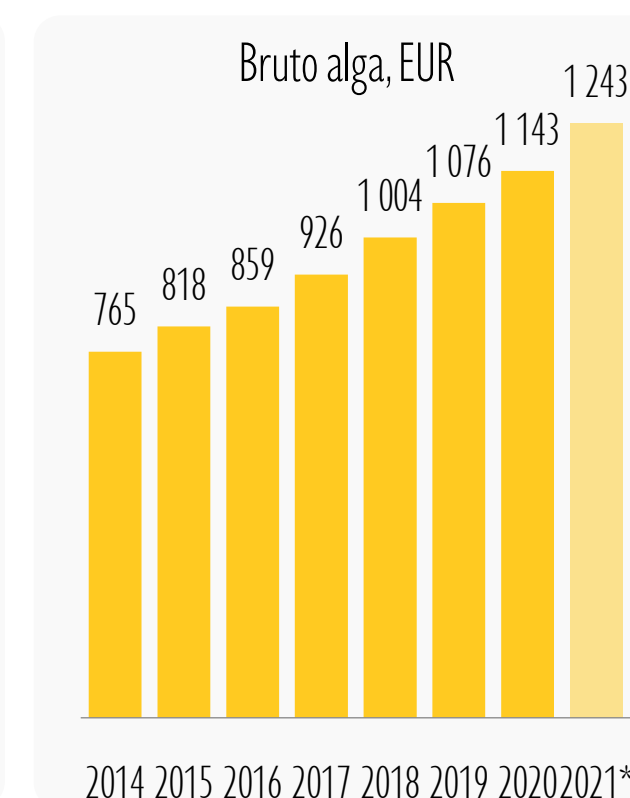
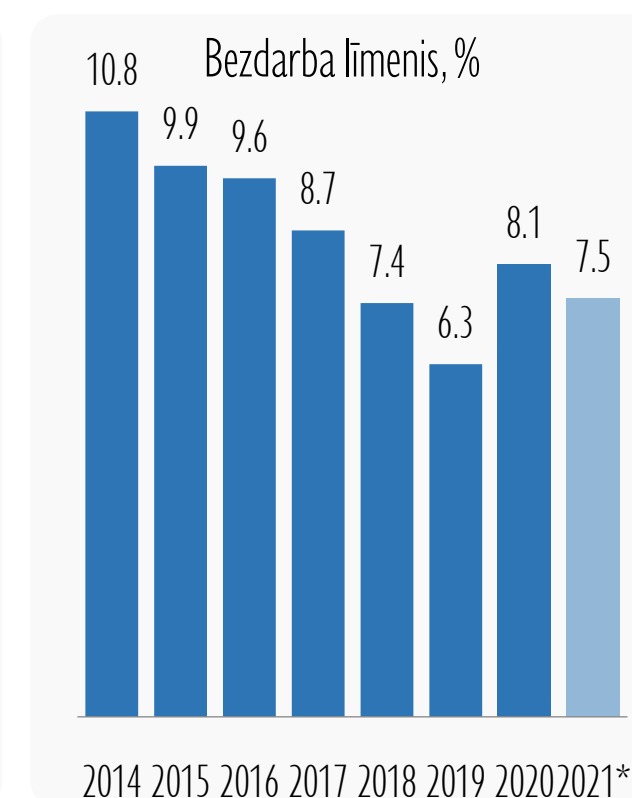
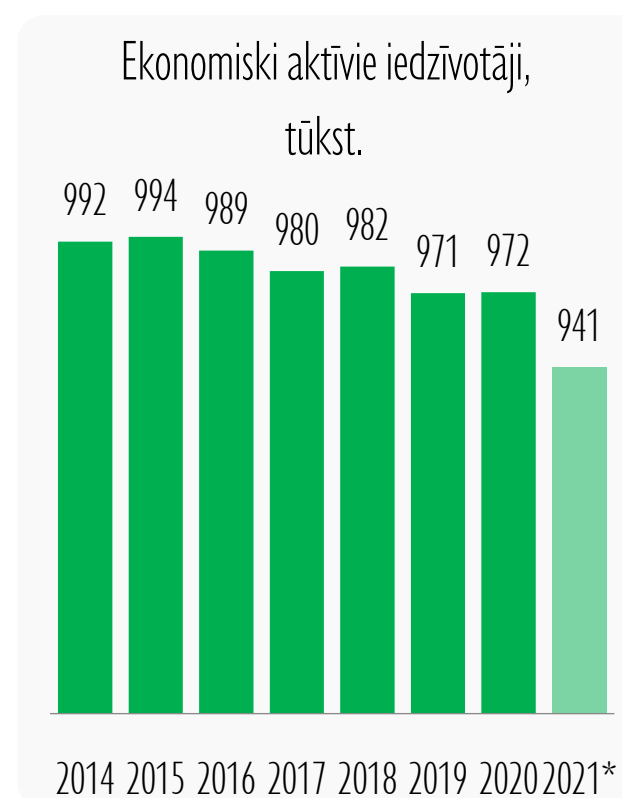
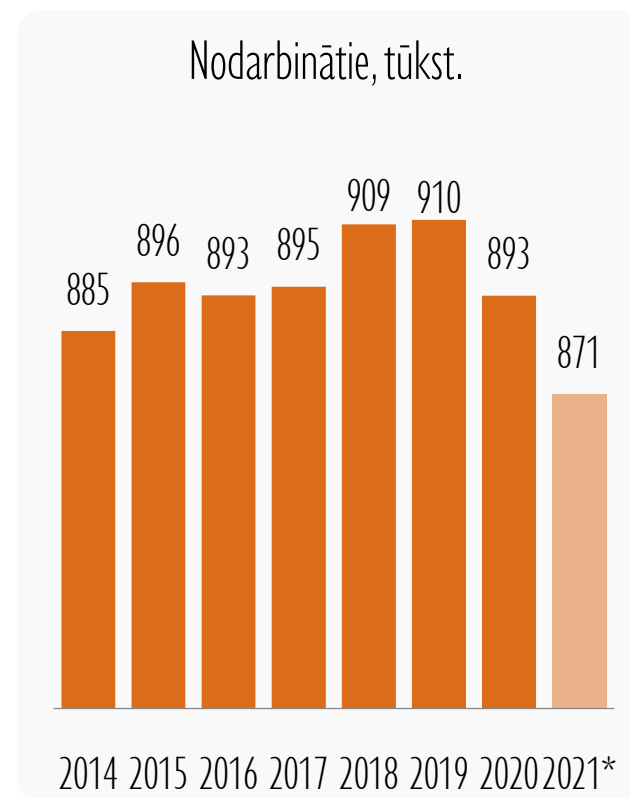
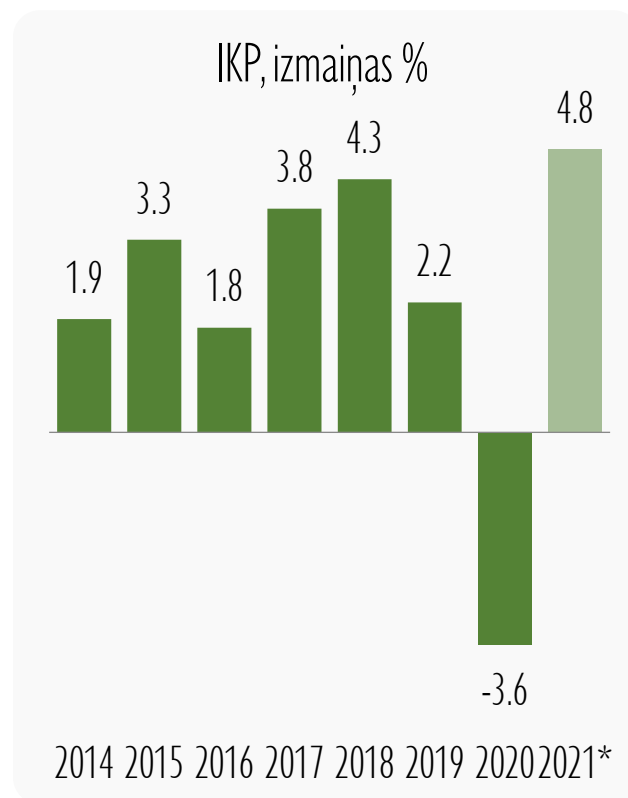
↑ 8,1%

↓ 7,5%

ALGAS

↑ +6,2%

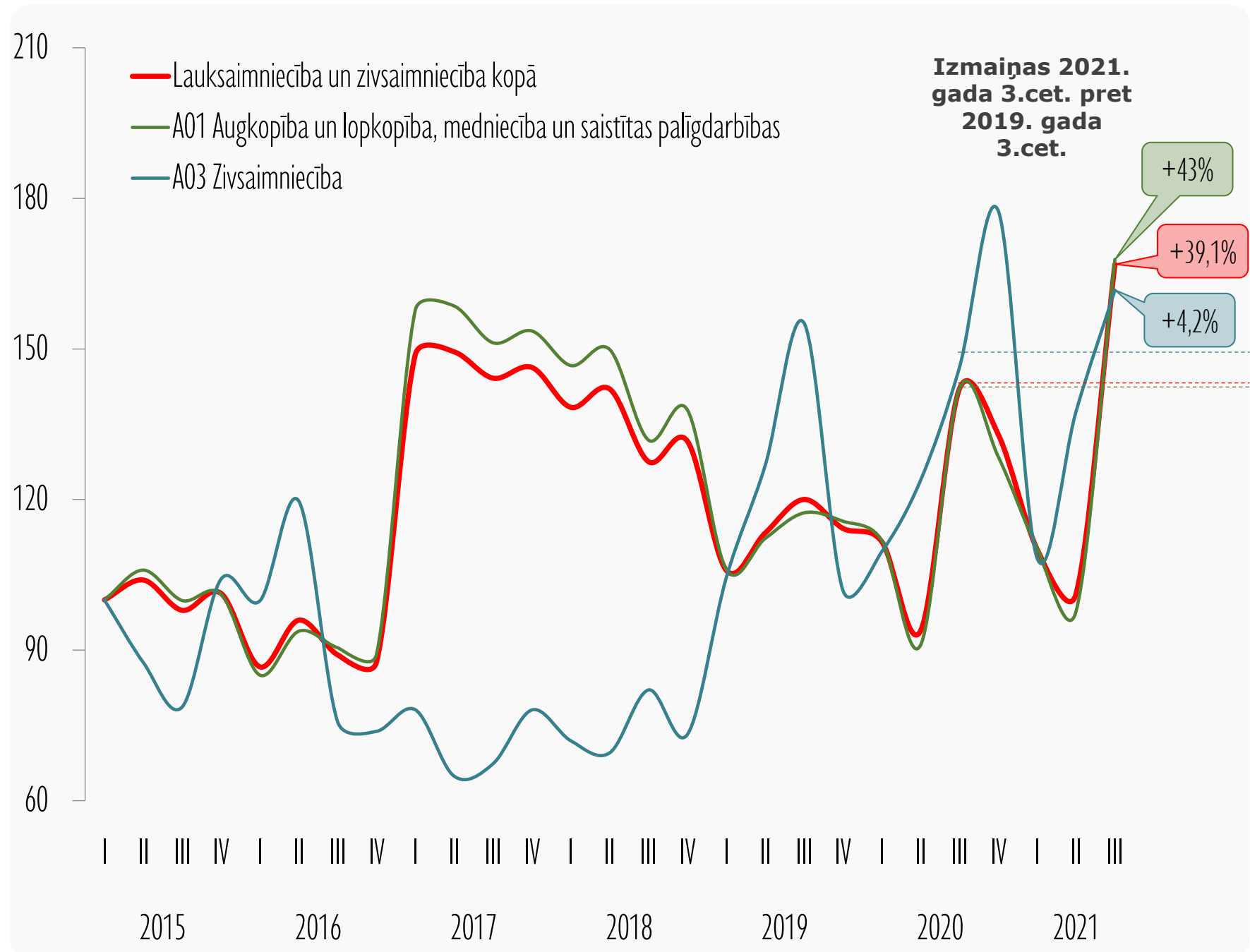
↑ +8,7%

PĀRTIKAS UN LAUKSAIMNIECĪBAS NOZARU ATTĪSTĪBA

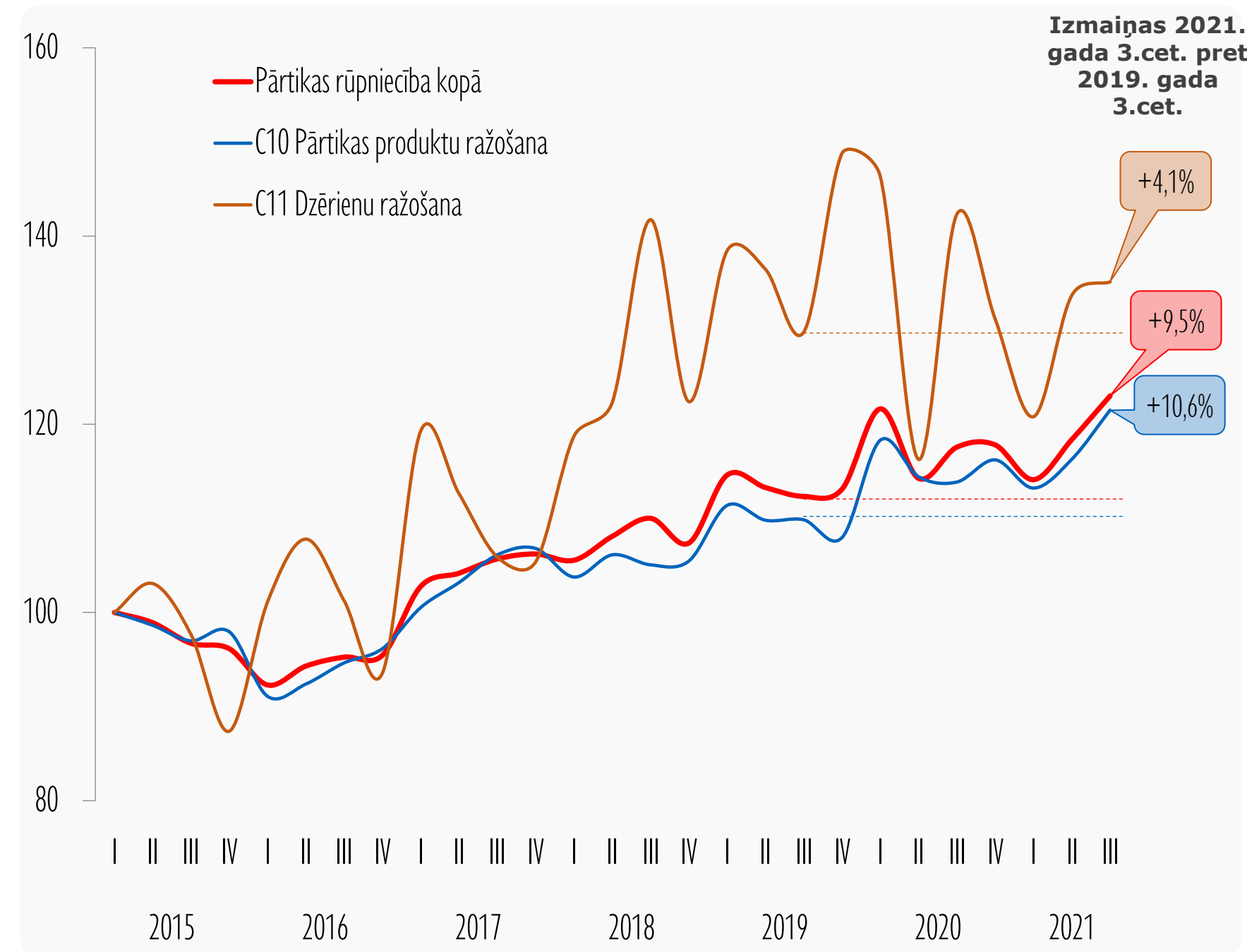
Lauksaimniecības un zivsaimniecības nozaru neto apgrozījums

sezonāli izlīdzināti dati, 2015. gada 1. ceturksnis=100

Pārtikas rūpniecības nozaru neto apgrozījums

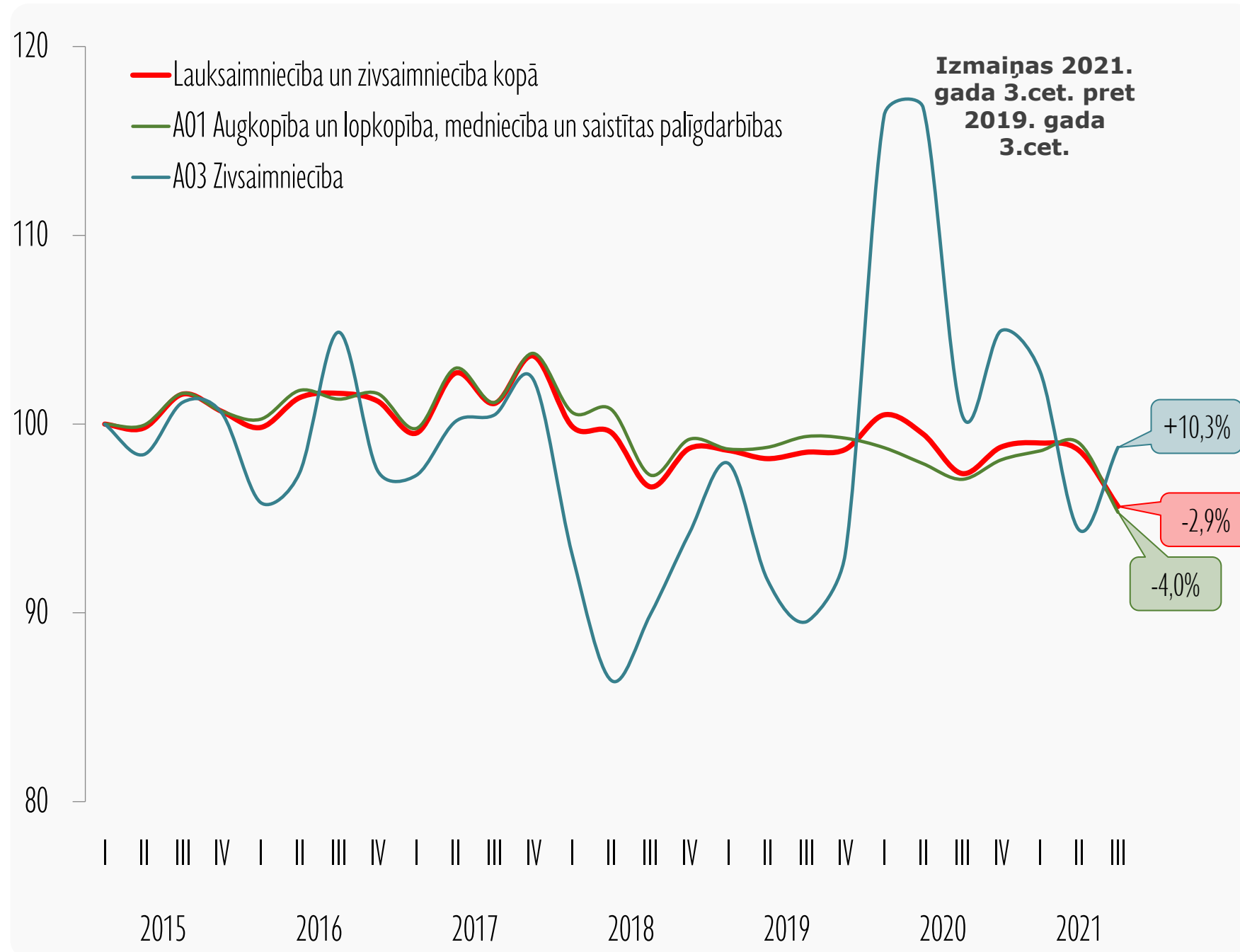
sezonāli izlīdzināti dati, 2015. gada 1. ceturksnis=100

PĀRTIKAS UN LAUKSAIMNIECĪBAS DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS

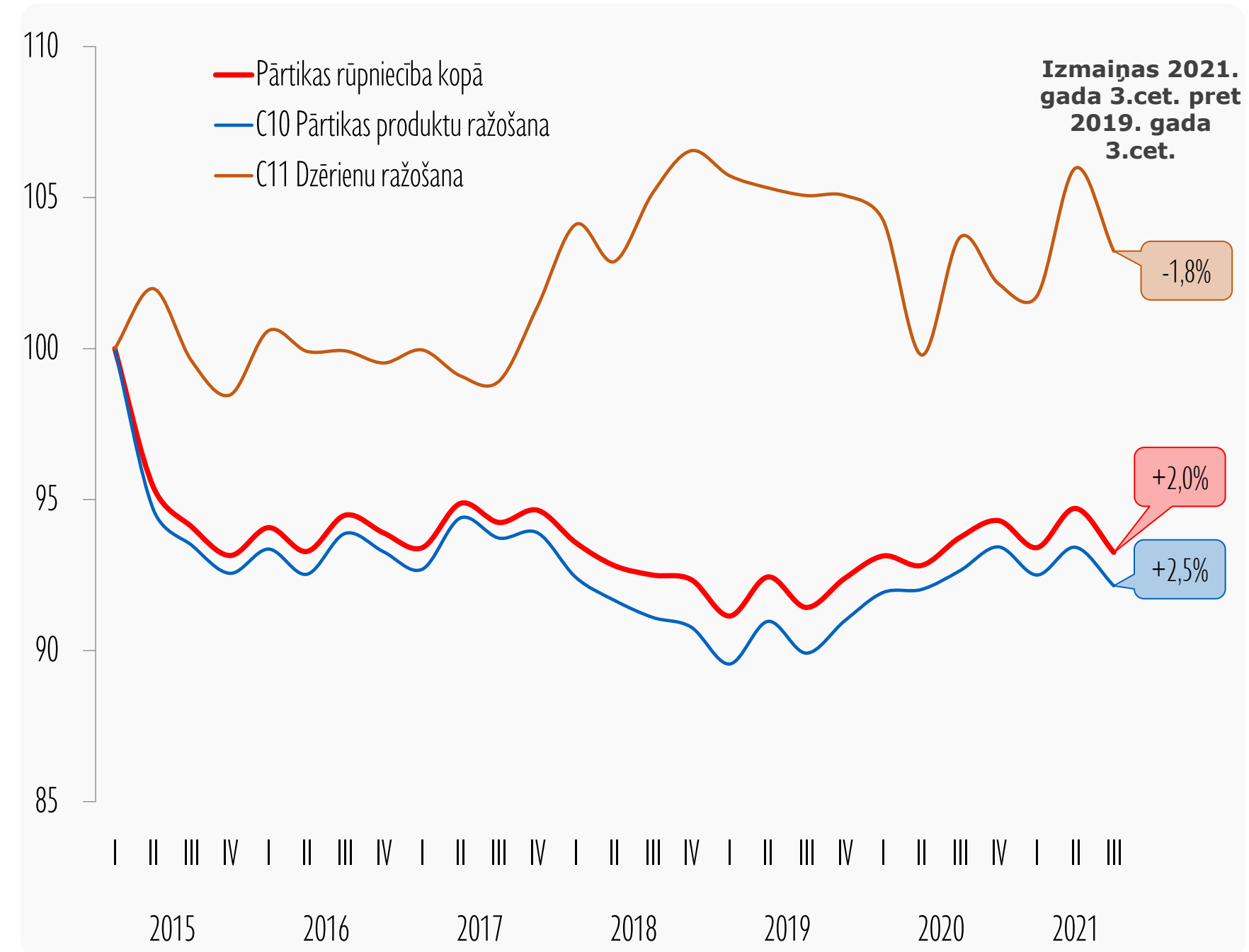
Aizņemto darbavietu dinamika lauksaimniecības un zivsaimniecības nozarēs

sezonāli izlīdzināti dati, 2015. gada 1. ceturksnis=100

Aizņemto darbavietu dinamika pārtikas rūpniecības nozarēs

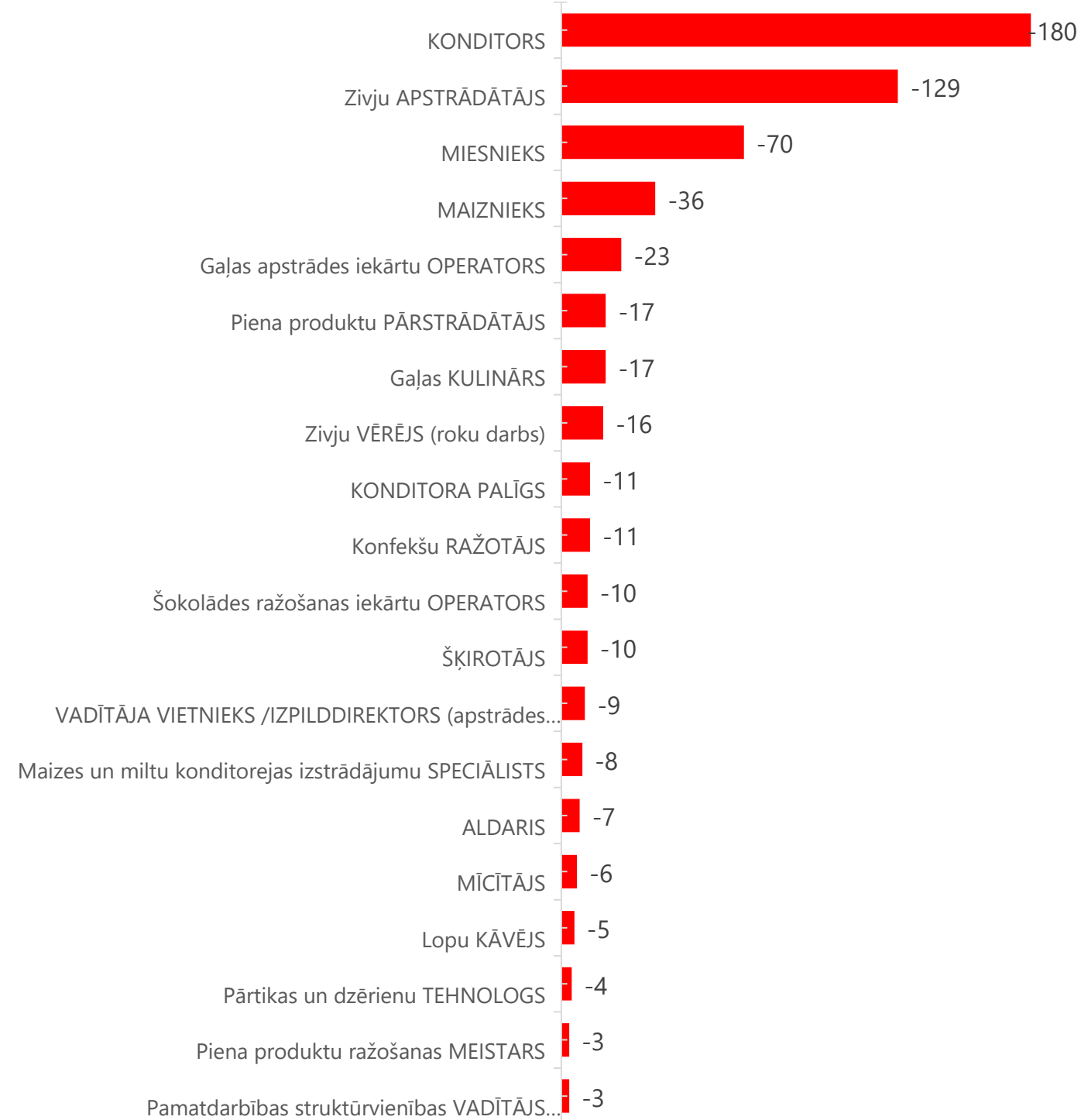
sezonāli izlīdzināti dati, 2015. gada 1. ceturksnis=100

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA IZMAIŅAS PĀRTIKAS RŪPniecības SAISTĪTAJĀS PROFESIJĀS (covid-19 pandēmijas ietekme)

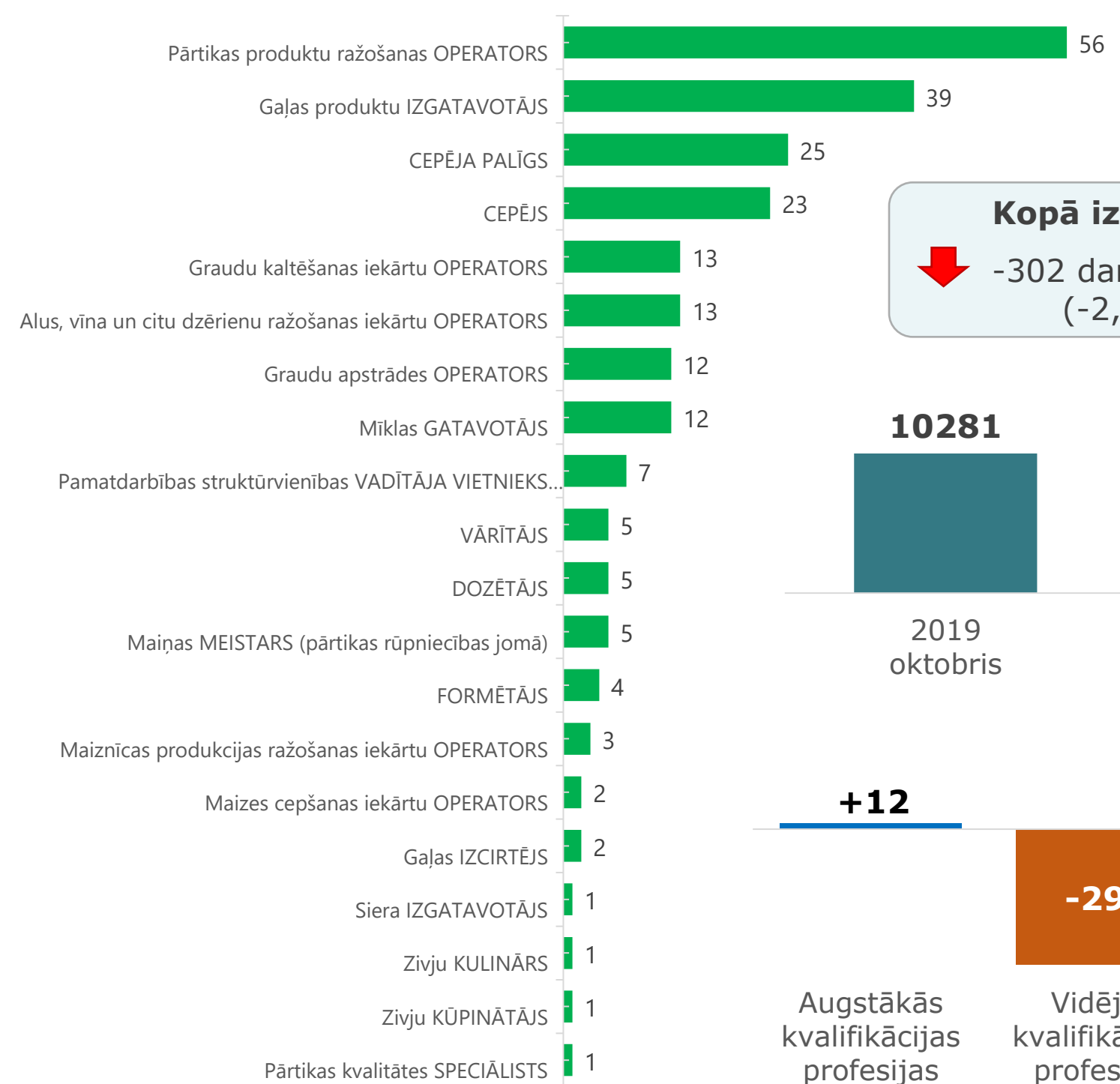
TOP 20 profesijas ar lielāko darbavietu skaita samazinājumu

2021. gada oktobrī, salīdzinot ar 2019. gada oktobri

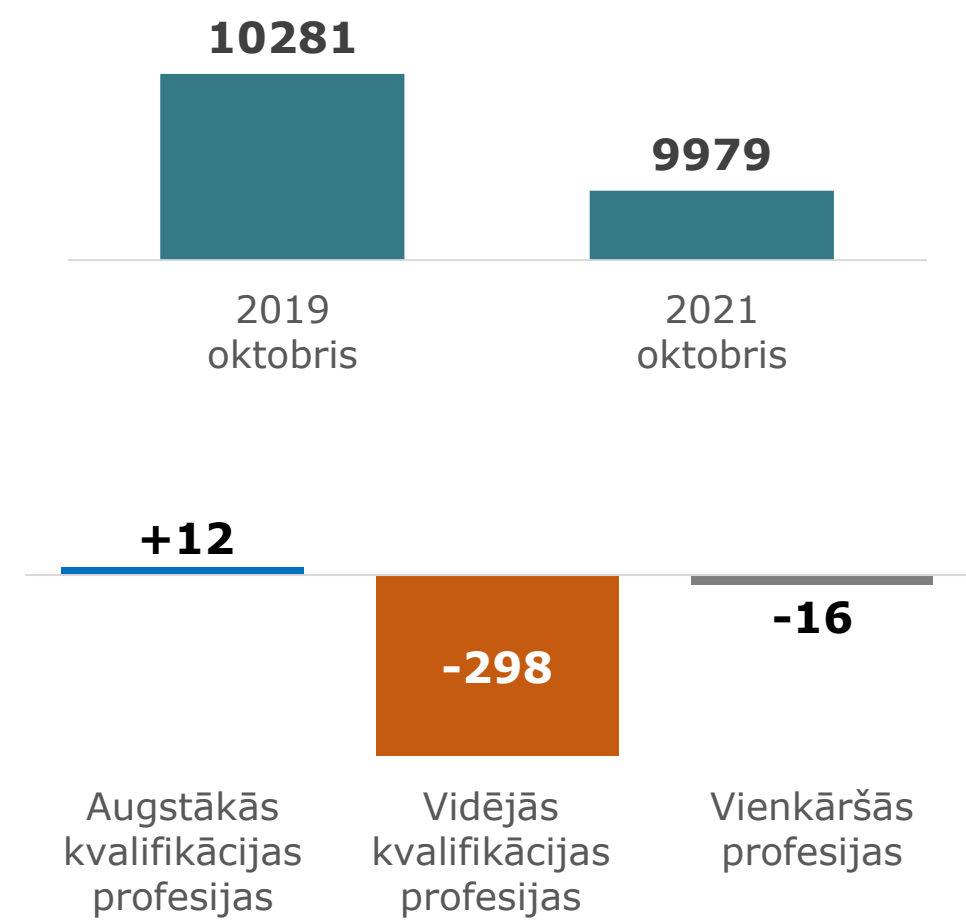

TOP 20 profesijas ar lielāko darbavietu skaita pieaugumu

2021. gada oktobrī, salīdzinot ar 2019. gada oktobri

Kopā izmaiņas:
 -302 darbavietas (-2,9%)

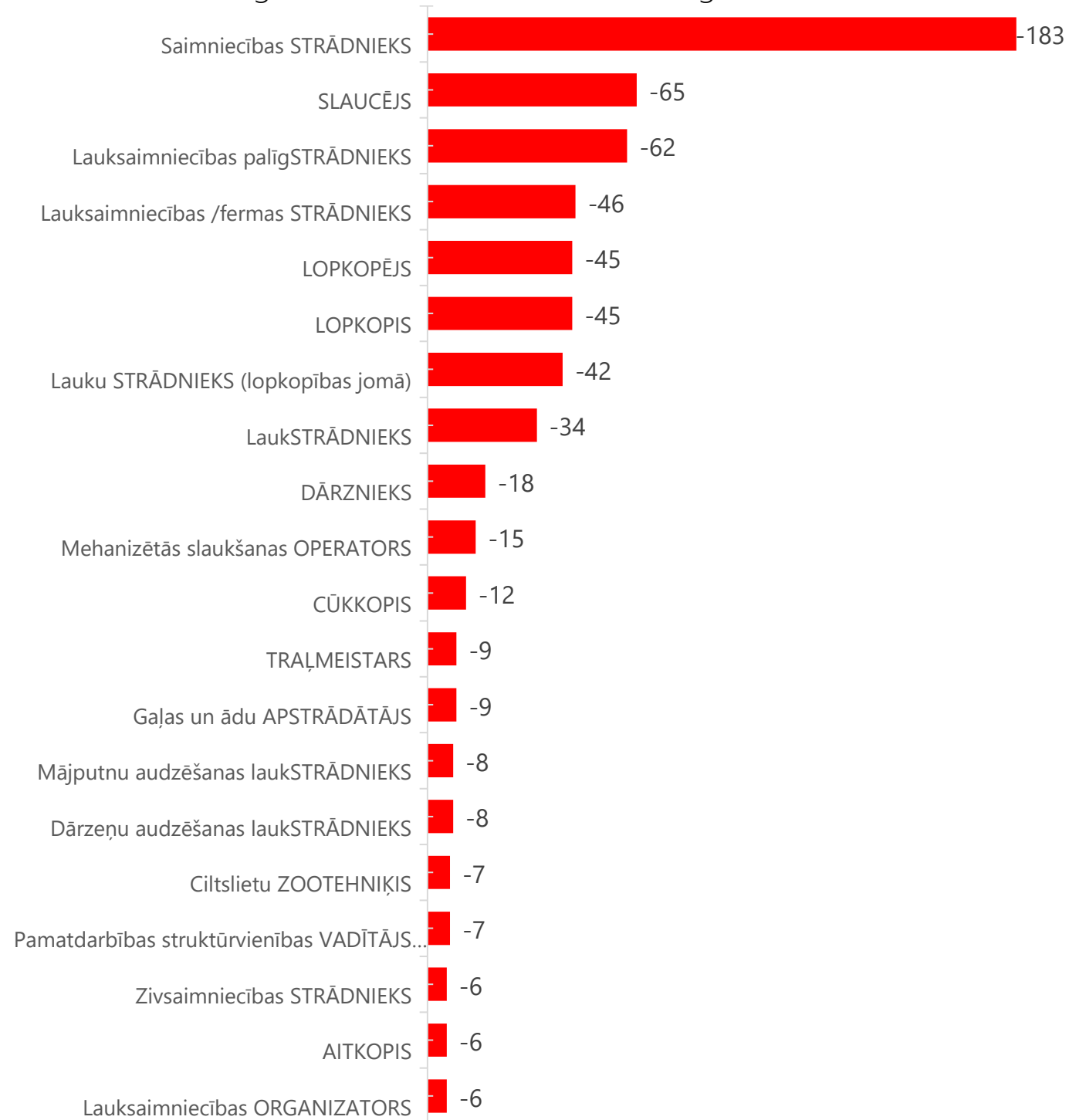

Avots: VID dati, EM aprēķini

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA IZMAIŅAS LAUKSAIMNIECĪBA UN ZIVSAIMNIECĪBAS SAISTĪTAJĀS PROFESIJĀS (covid-19 pandēmijas ietekme)

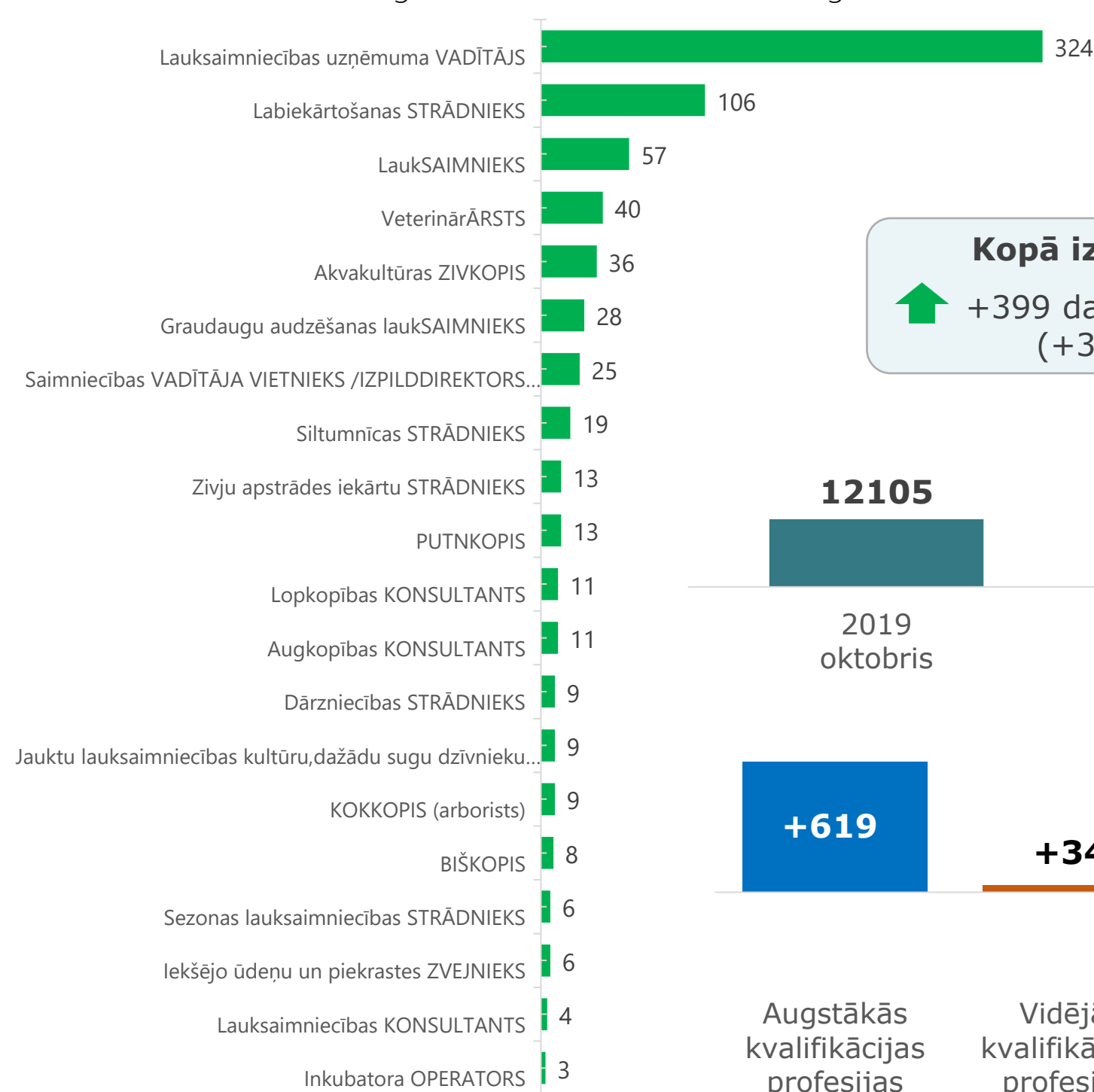
TOP 20 profesijas ar lielāko darbavietu skaita samazinājumu

2021. gada oktobrī, salīdzinot ar 2019. gada oktobri

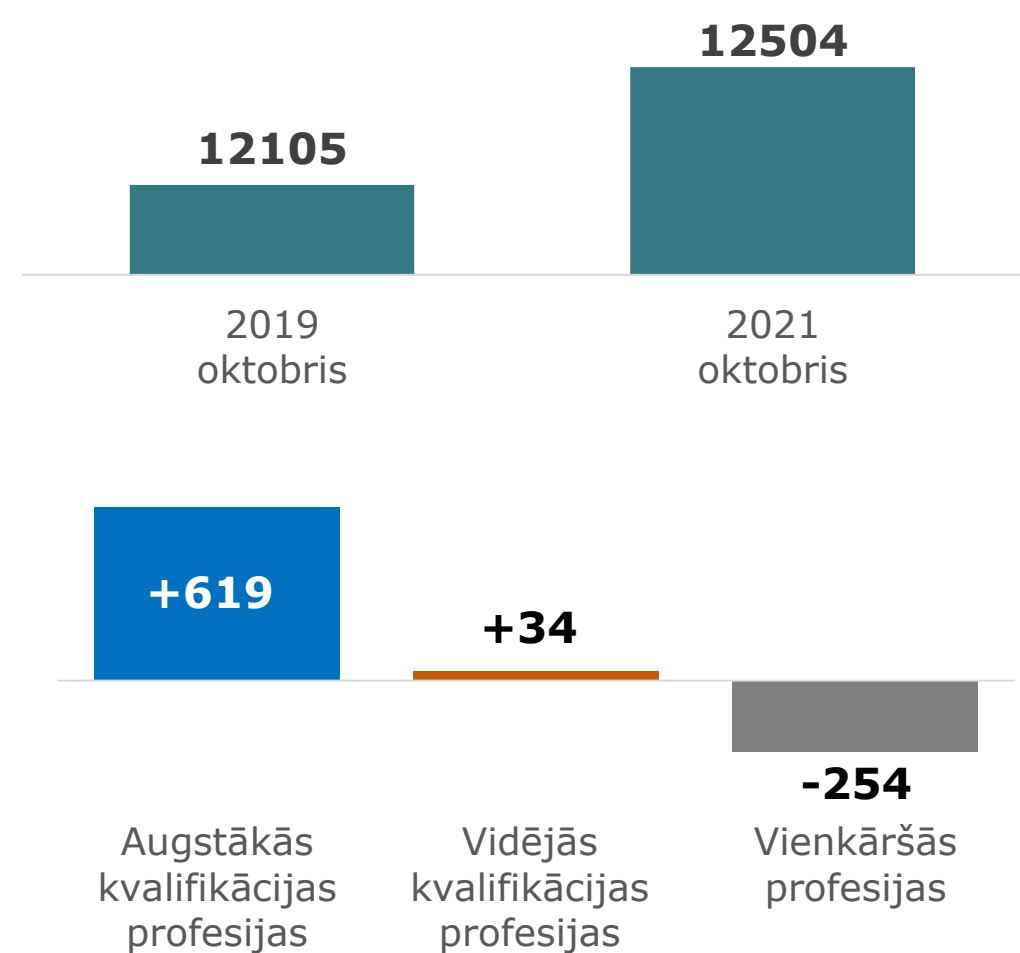

TOP 20 profesijas ar lielāko darbavietu skaita pieaugumu

2021. gada oktobrī, salīdzinot ar 2019. gada oktobri

Kopā izmaiņas:
 +399 darbavietas (+3,3%)

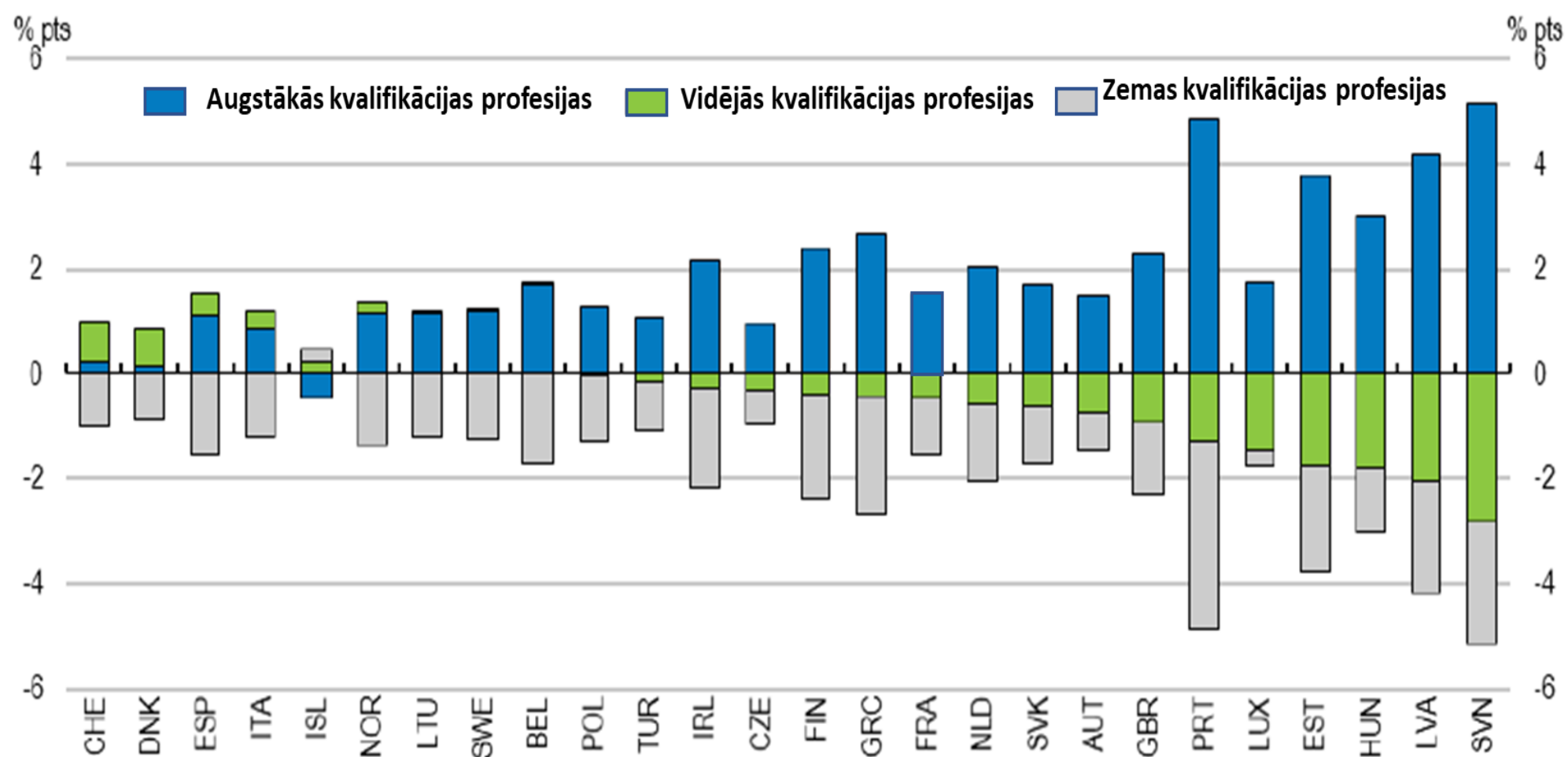
Avots: VID dati, EM aprēķini

COVID-19 KRĪZES LAIKĀ VISBŪTISKĀK SAMAZINĀJIES DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS BEZ KONKRĒTAS SPECIALITĀTES UN PRASMĒM

Augstākās, vidējās un zemas kvalifikācijas profesijās nodarbināto īpatsvara izmaiņas OECD valstīs Covid-19 krīzes laikā

2020. gada 4. ceturksnis pret 2019. gada 4. ceturksni, procentpunkti

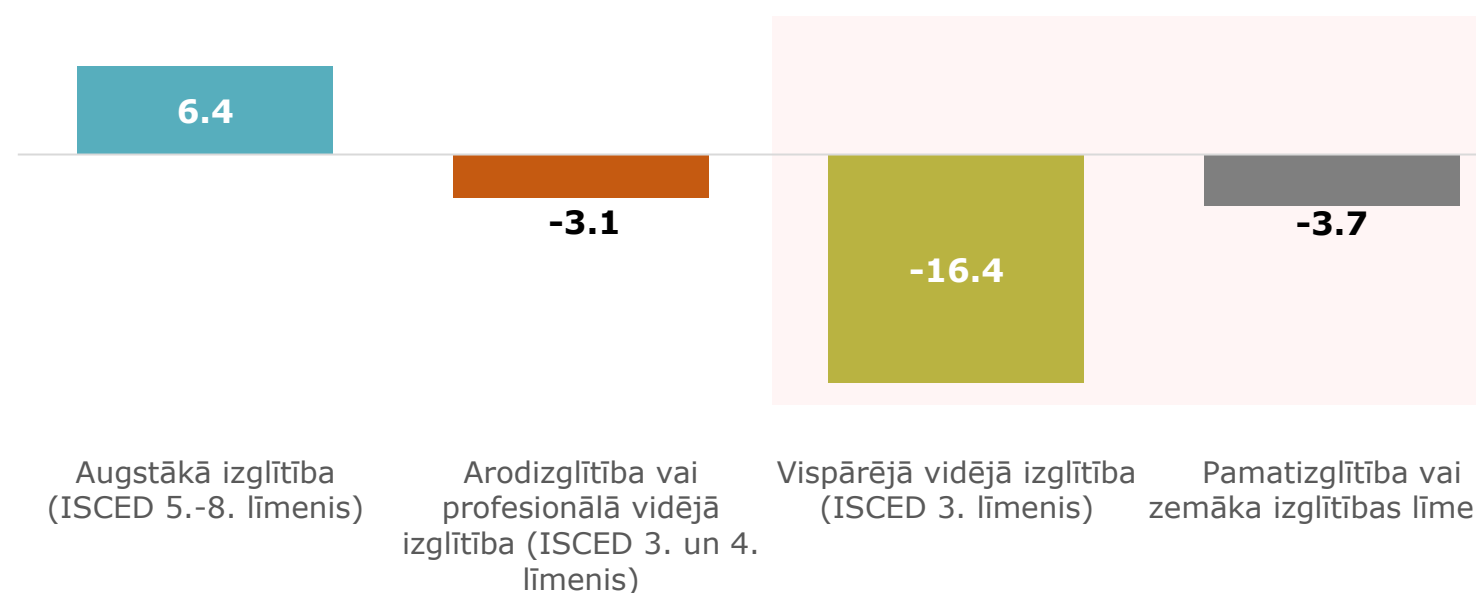
Avots: OECD, Eurostat

Darba iespējas augstākās kvalifikācijas speciālistiem, bet samazinājies pieprasījums pēc vidējās un zemas kvalifikācijas darbaspēka bez profesionālām prasmēm

Nodarbināto skaita izmaiņas pēc profesiju kvalifikācijas līmeņa
2020. gads pret 2019. gadu, tūkstošos

Nodarbināto skaita izmaiņas pēc izglītības līmeņa
2020. gads pret 2019. gadu, tūkstošos

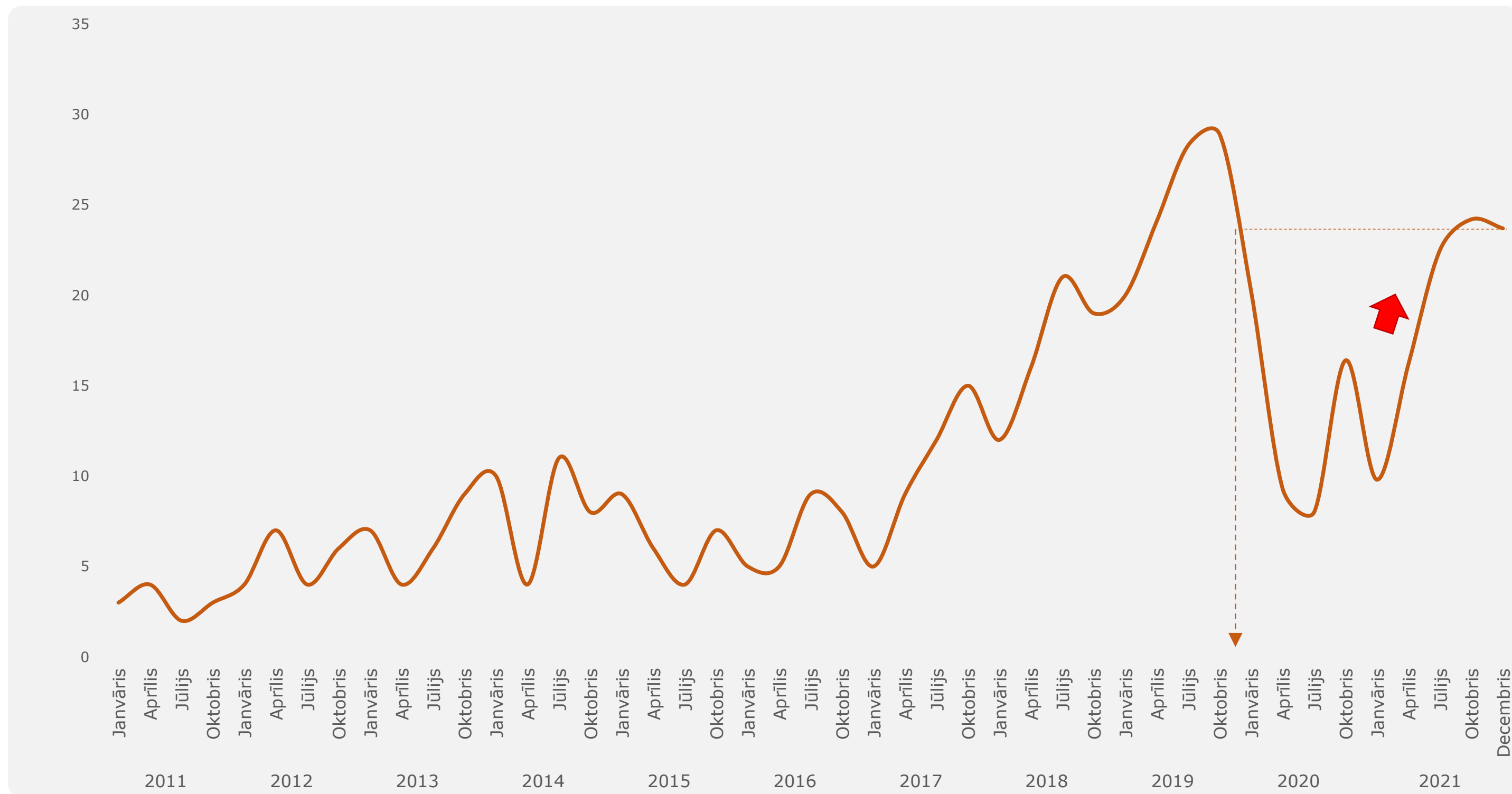
Avots: CSP

PALIELINĀS PĀRTIKAS RŪPniecības Uzņēmumu Īpatsvars, kas saskarās ar darbaspēka nepietiekamību

Uzņēmumu īpatsvars, kas norāda darbaspēka trūkumu kā darbības ierobežojošu faktoru

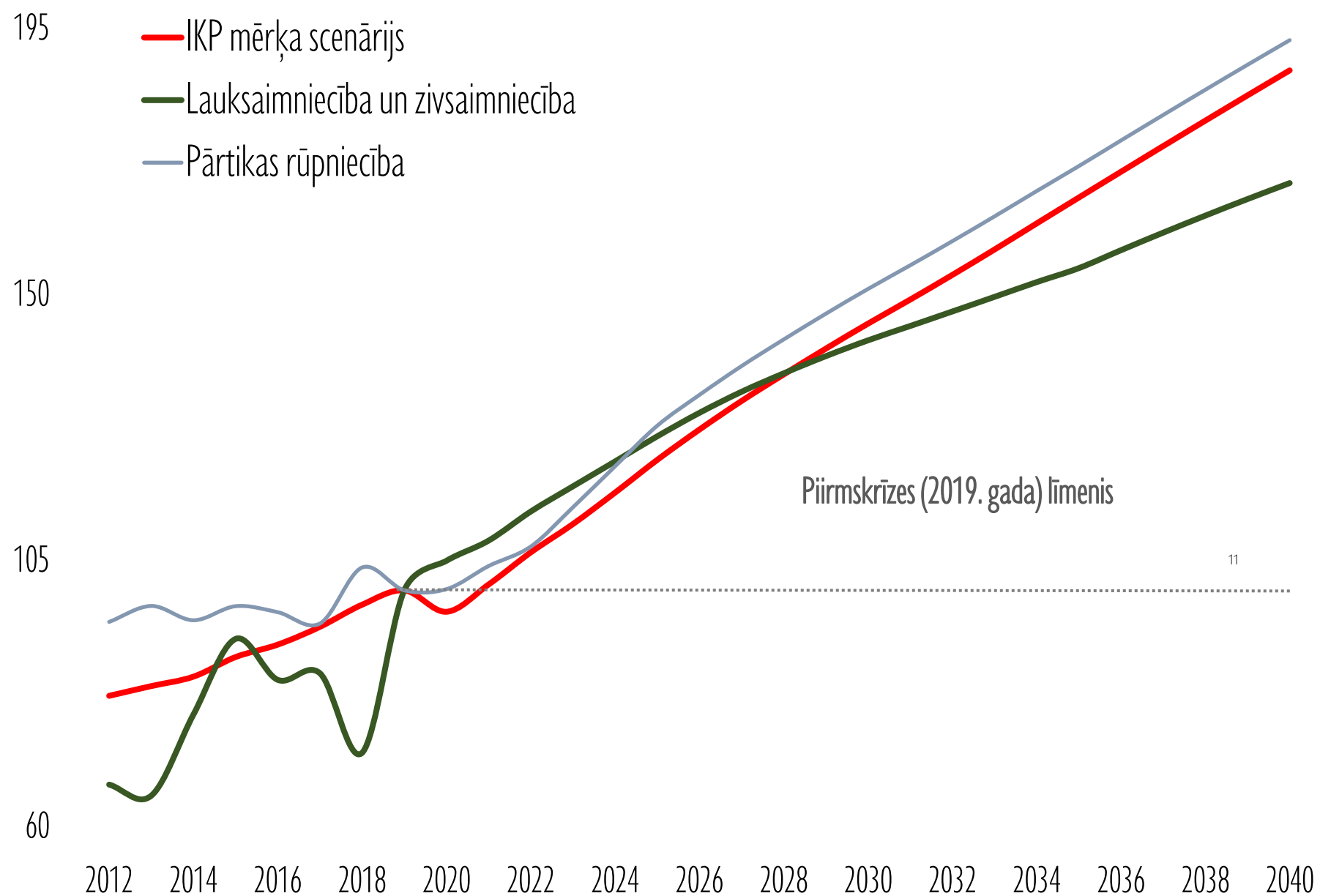
procentos no apsekoto uzņēmumu skaita, sezonāli izlīdzināti dati mēneša sākumā

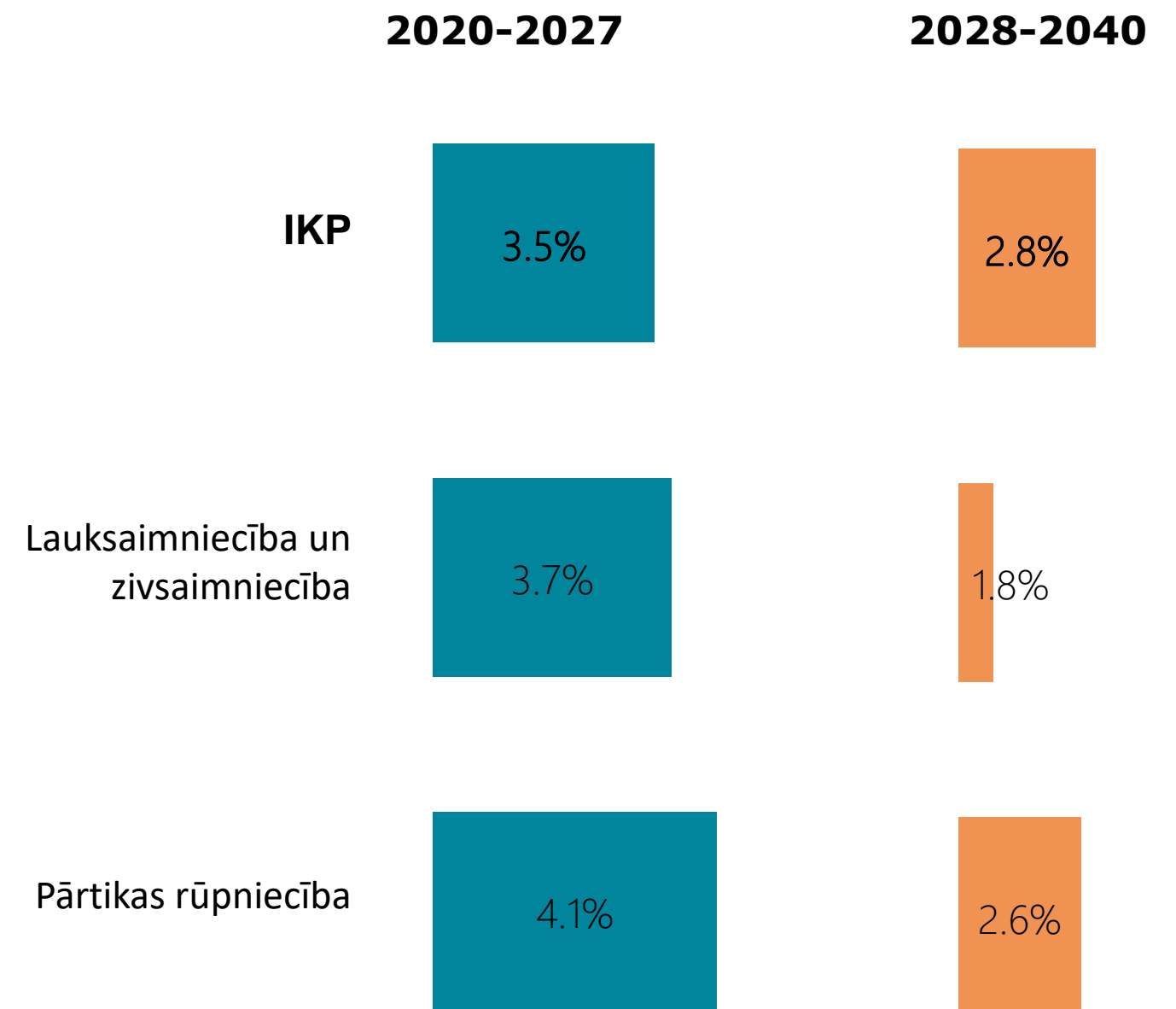
Vidēja un ilgtermiņa prognozes

LAUKSAIMNIECĪBAS UN PĀRTIKAS RŪPNIECĪBAS NOZARU IZAUGSMES PROGNOZES (MĒRĶA SCENĀRIJS)

Lauksaimniecības un pārtikas rūpniecības nozaru
pievienotās vērtības dinamika
salīdzināmās cenās, 2019.gads = 100

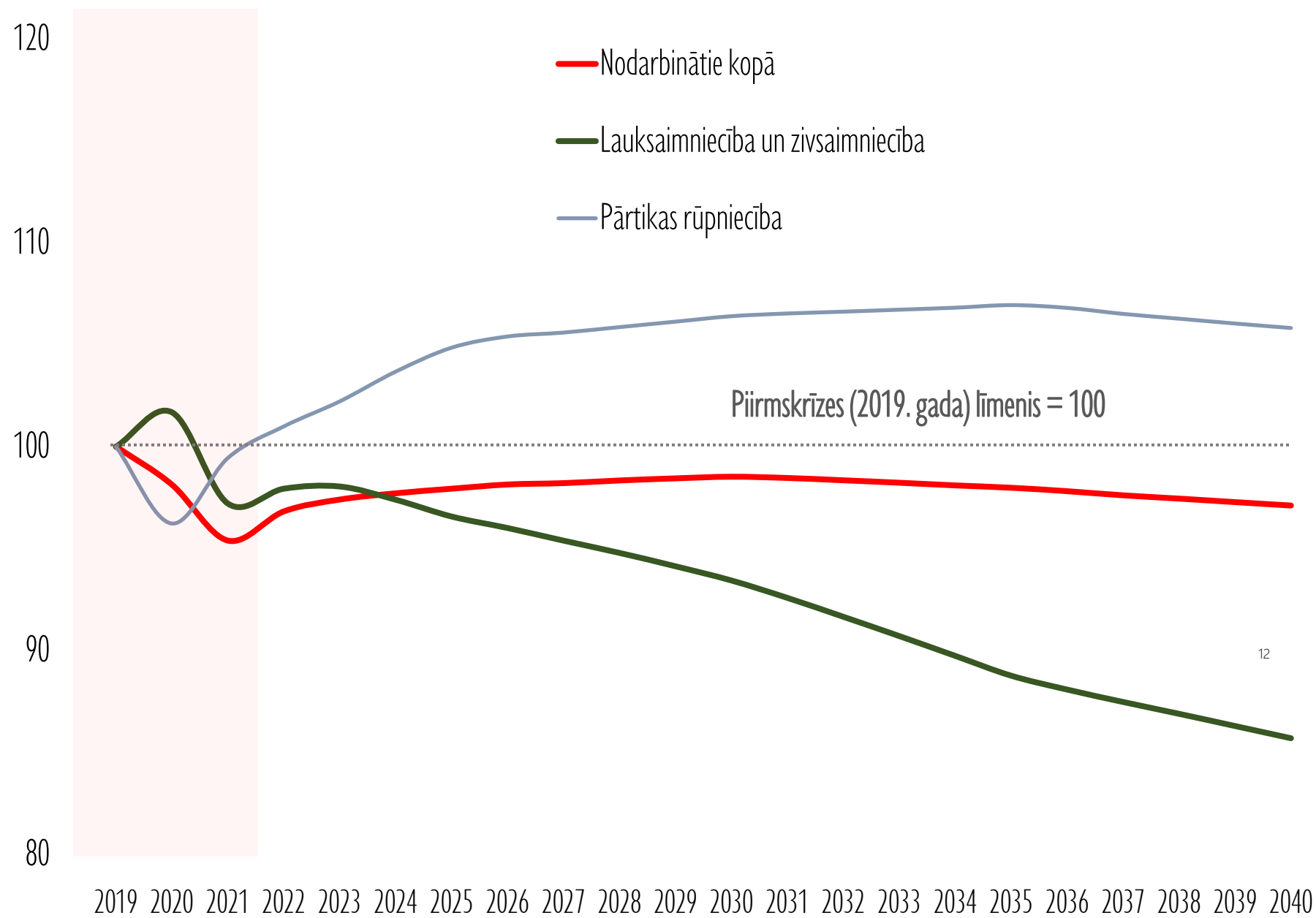

Lauksaimniecības un pārtikas nozaru izaugsme
vidējais pieaugums gadā, procentos

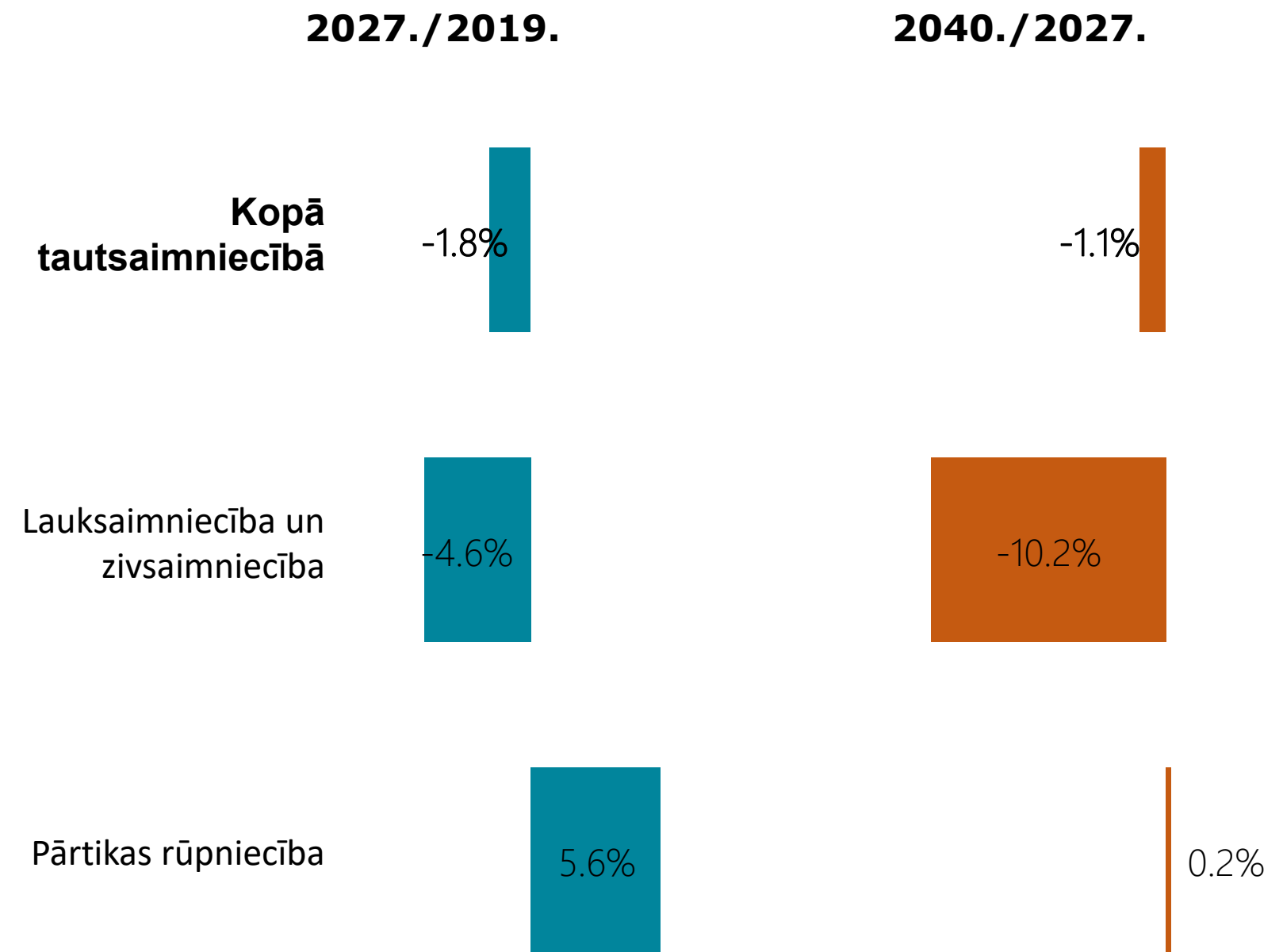

LAUKSAIMNIECĪBAS UN PĀRTIKAS RŪPNIECĪBAS NOZARU DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA PROGNOZES

Nodarbināto skaita dinamika
procentos, 2019.gads = 100

Nodarbināto skaita izmaiņas
Izmaiņas periodā, procentos

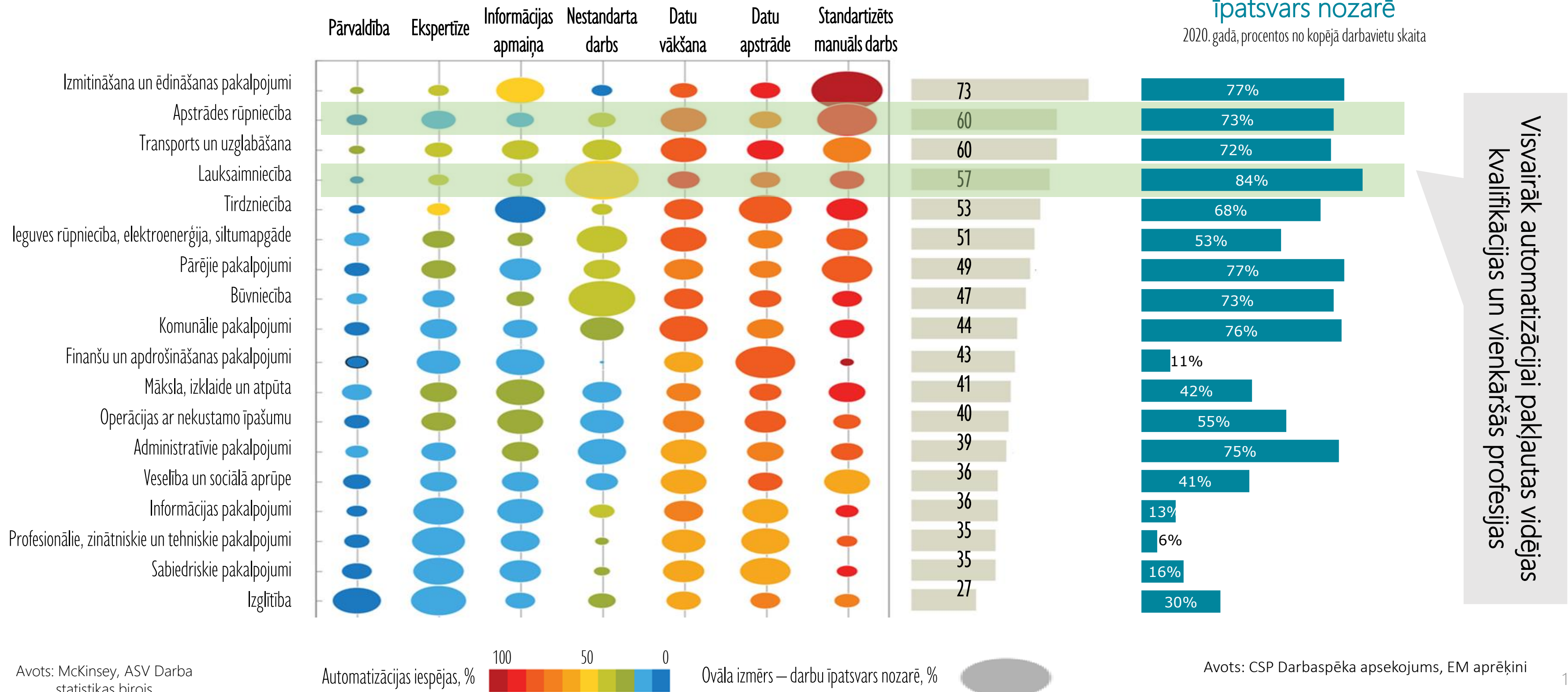
DARBAVIETU AUTOMATIZĀCIJAS POTENCIĀLS TAUTSAIMNIECĪBAS NOZARĒS

Darbu automatizācijas potenciāls nozarēs

Vidējās un zemas kvalifikācijas darbavietu

Īpatsvars nozarē

2020. gadā, procentos no kopējā darbavietu skaita

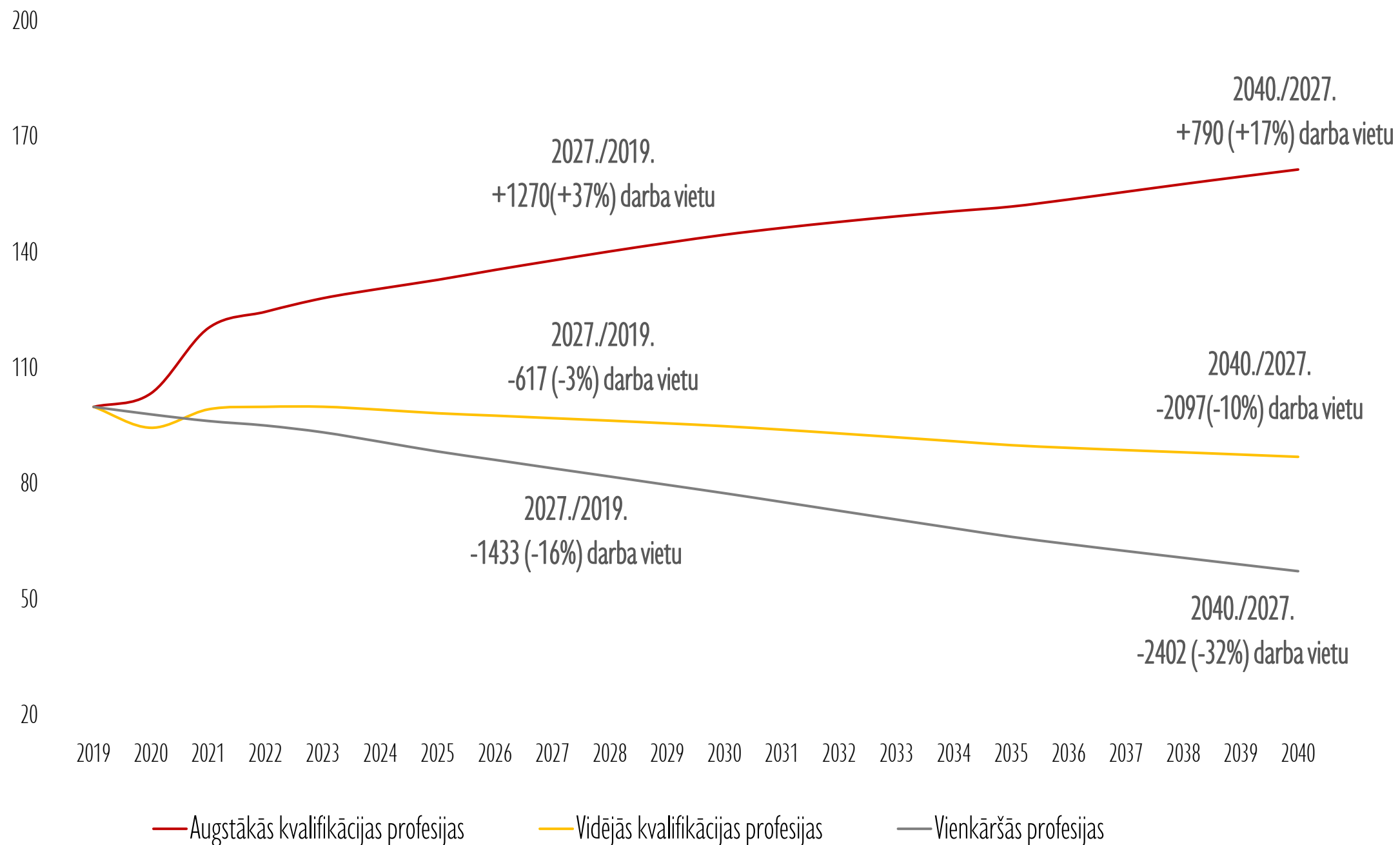
Visvairāk automatizācijai pakļautas vidējas kvalifikācijas un vienkāršās profesijas

Avots: McKinsey, ASV Darba statistikas birojs

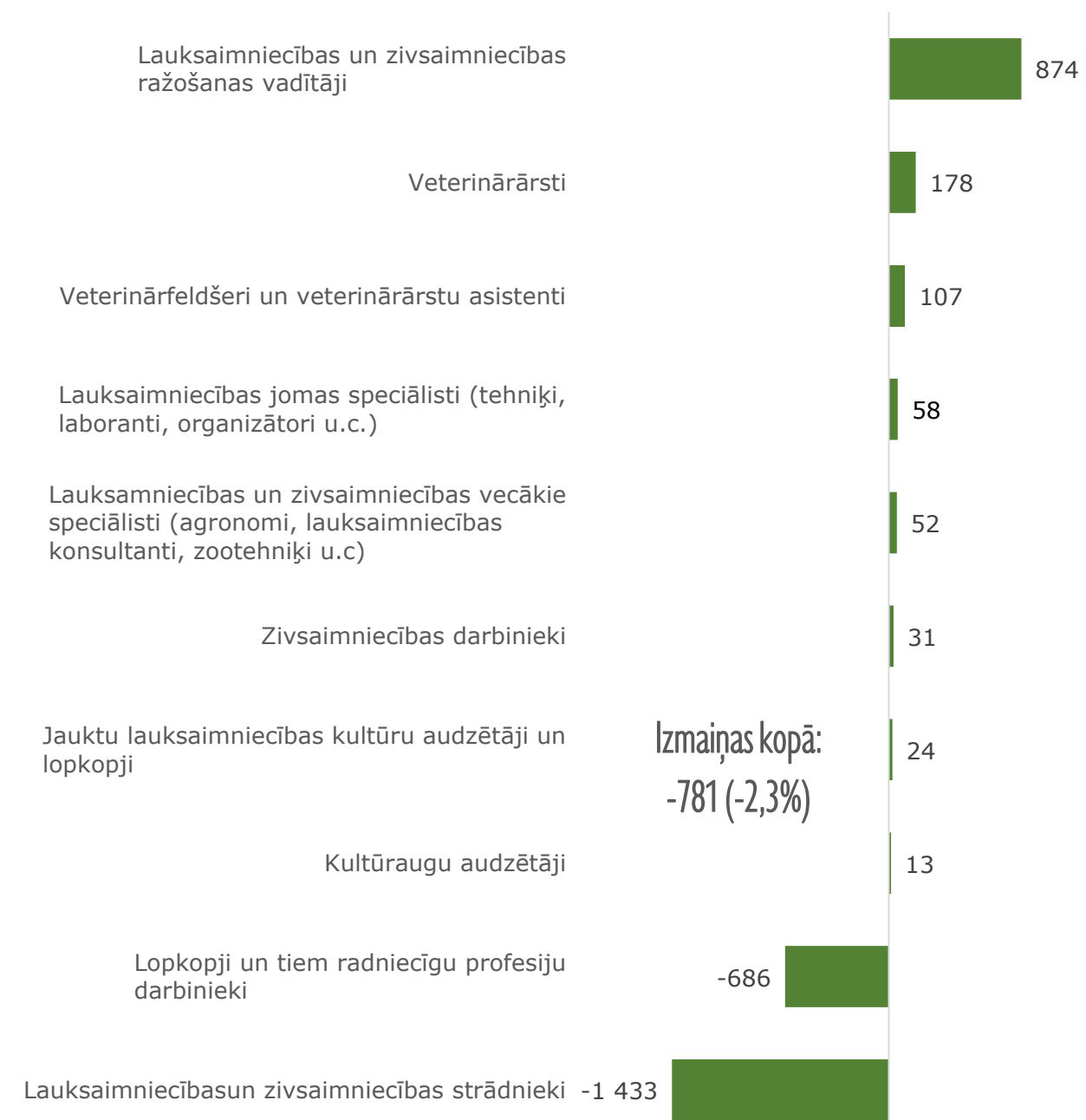
Avots: CSP Darbaspēka apsekojums, EM aprēķini

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS LAUKSAIMNIECĪBAS UN ZIVSAIMNIECĪBAS NOZARU SAISTĪTAJĀS PROFESIJĀS

Nodarbināto skaita dinamika pēc profesijas kvalifikācijas līmeņa, 2019.gads = 100

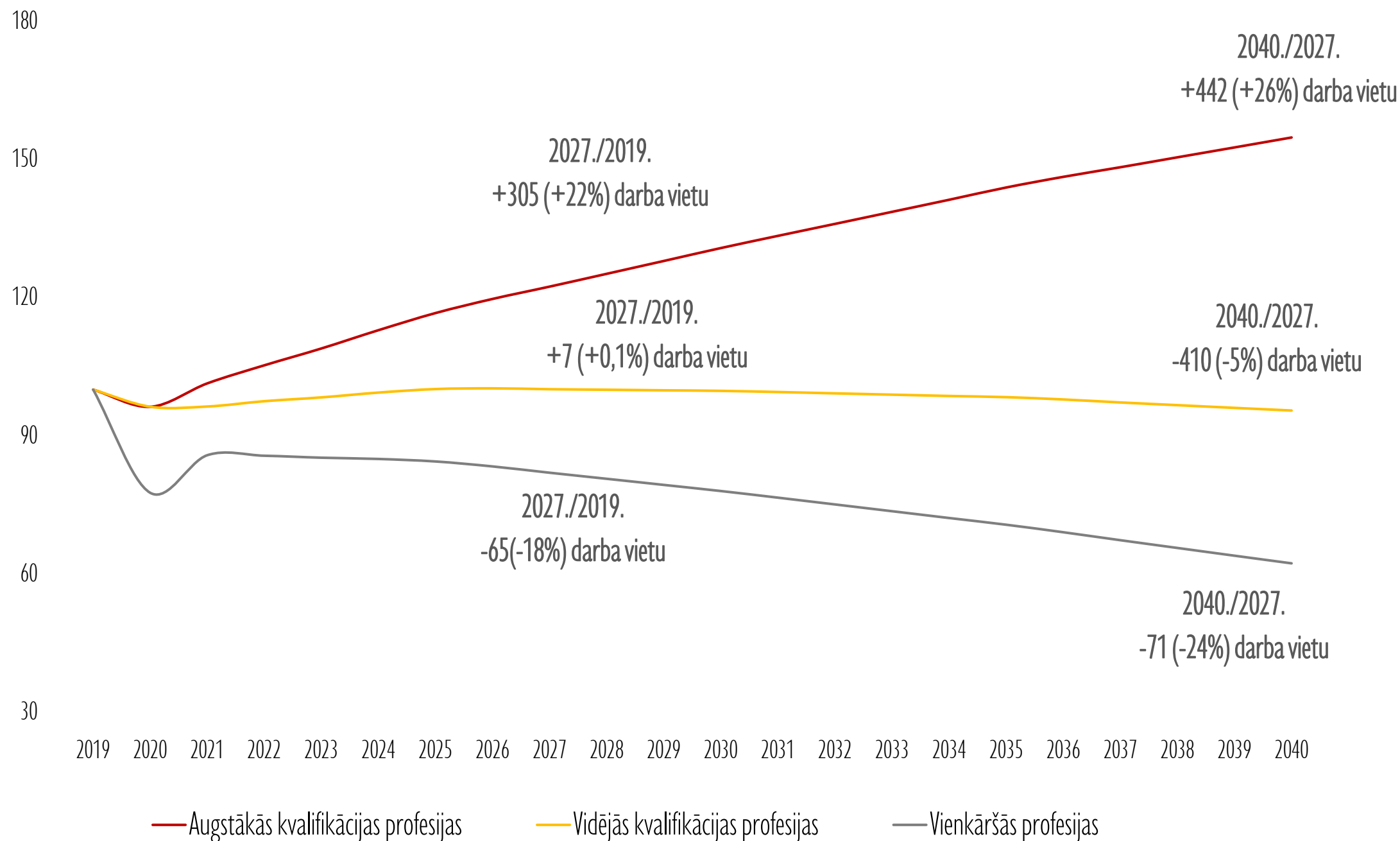
Nodarbināto skaita izmaiņas, 2027. gads pret 2019. gads

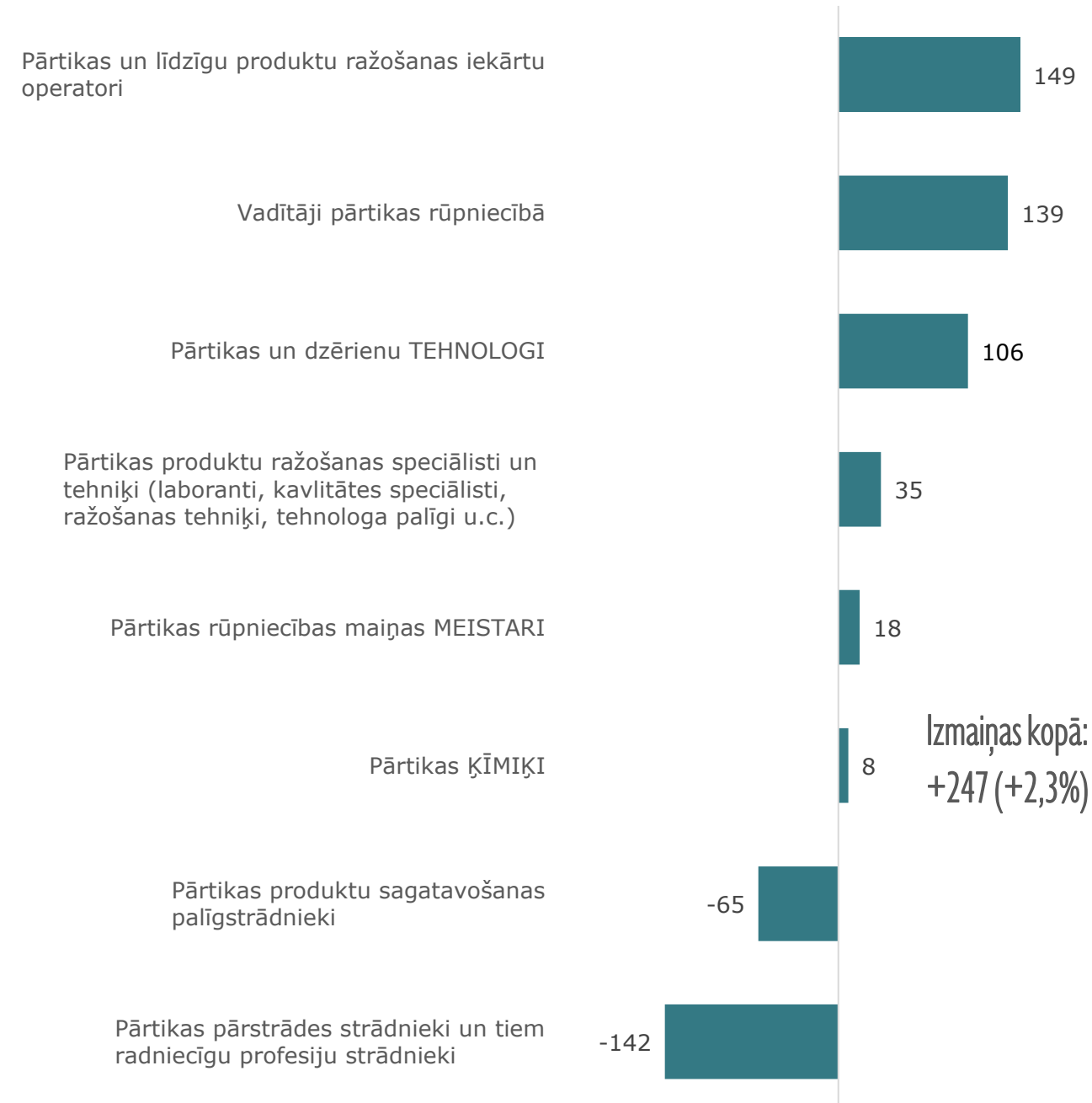

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS PĀRTIKAS RŪPniecības SAISTĪtajās PROFESIJās

Nodarbināto skaita dinamika pēc profesijas kvalifikācijas līmeņa, 2019.gads = 100

Nodarbināto skaita izmaiņas, 2027. gads pret 2019. gads

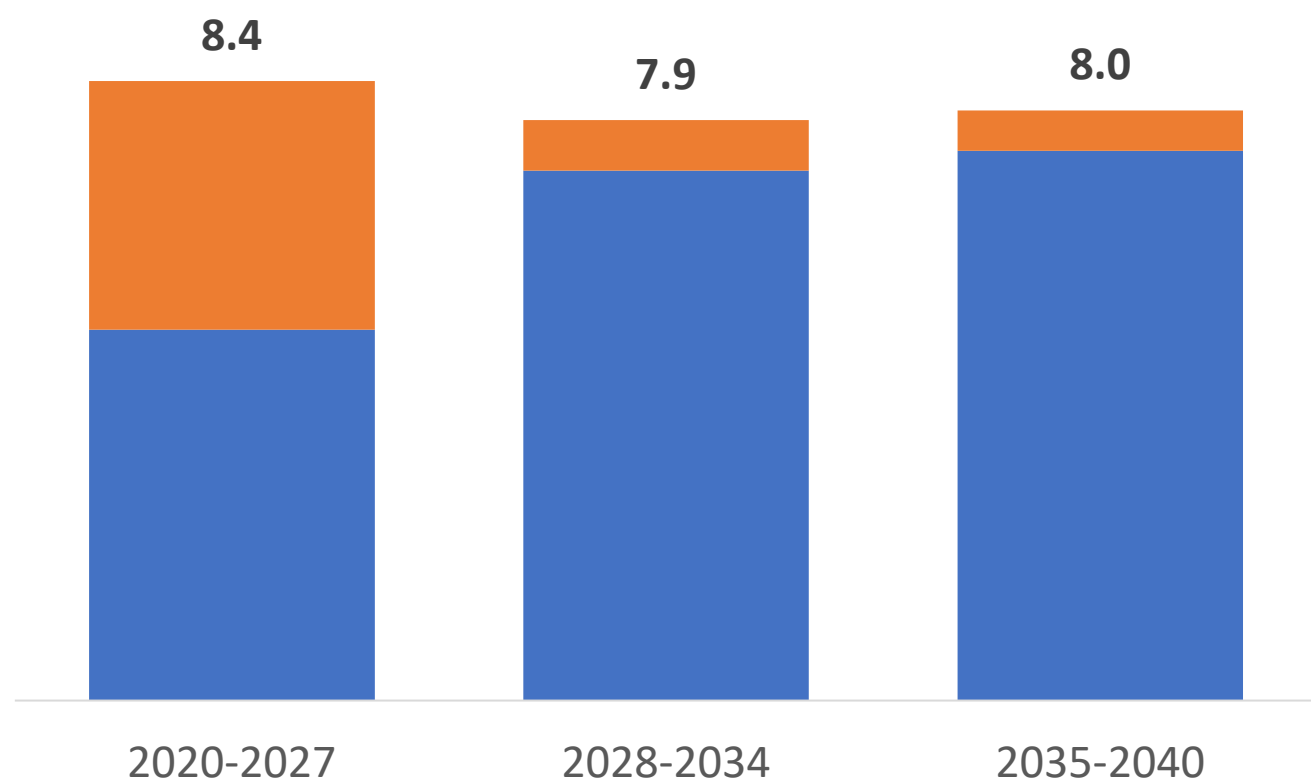

GALVENĀS DARBA IESPĒJAS RADĪS AIZVIETOJOŠAIS PIEPRASĪJUMS

Kopējās darba iespējas/vakanču skaits

tūkstošos

■ Aizvietojošais darbaspēka pieprasījums
■ Jaunas darbavietas

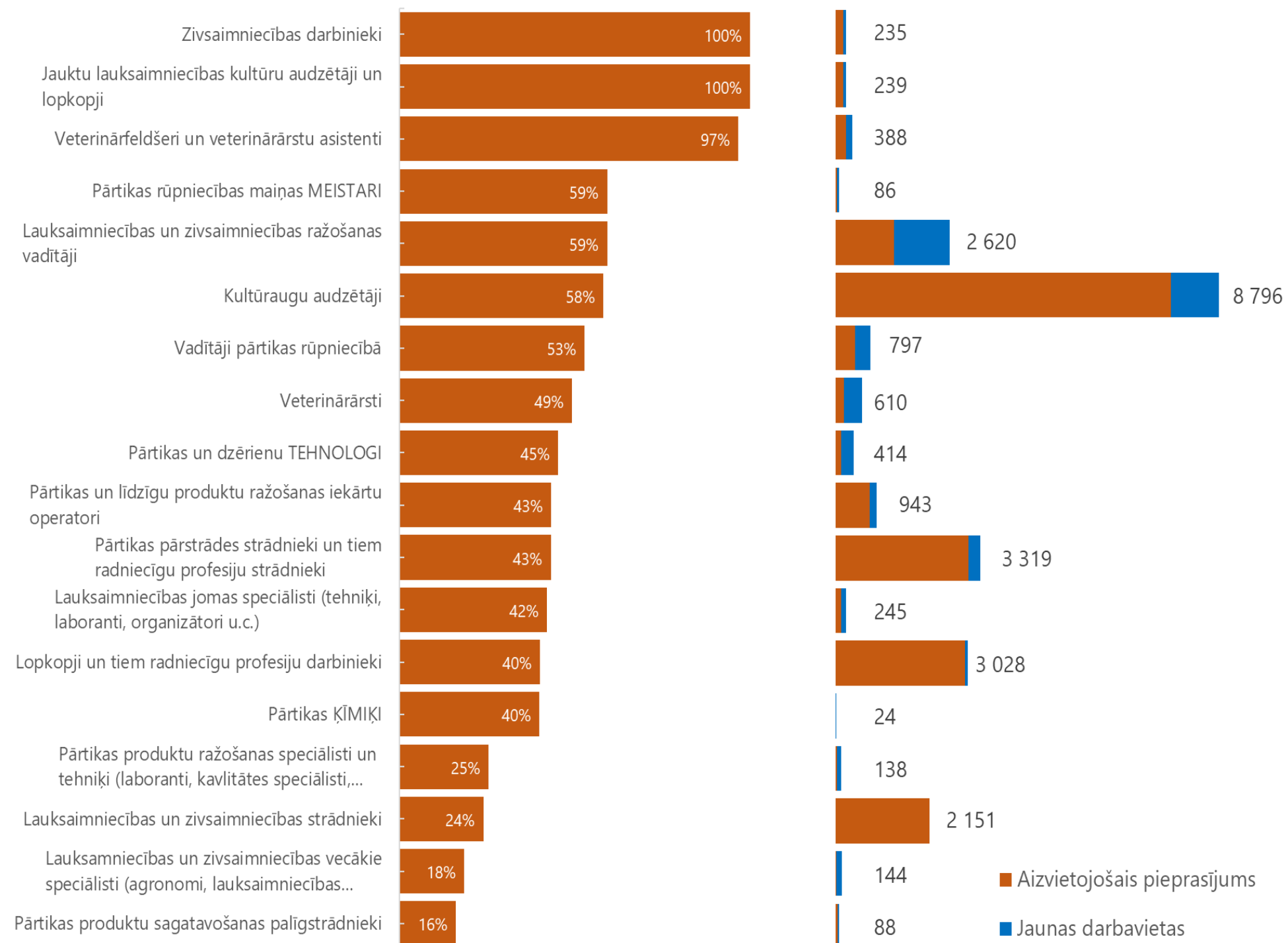

Vairāk nekā 4/5 no visām vakancēm līdz 2040. gadam veidosies pateicoties aizvietojošajam pieprasījumam

Aizvietojošā darbaspēka pieprasījums pa profesijām līdz 2040. gadam

% no darbavietu skaita 2019. gadā

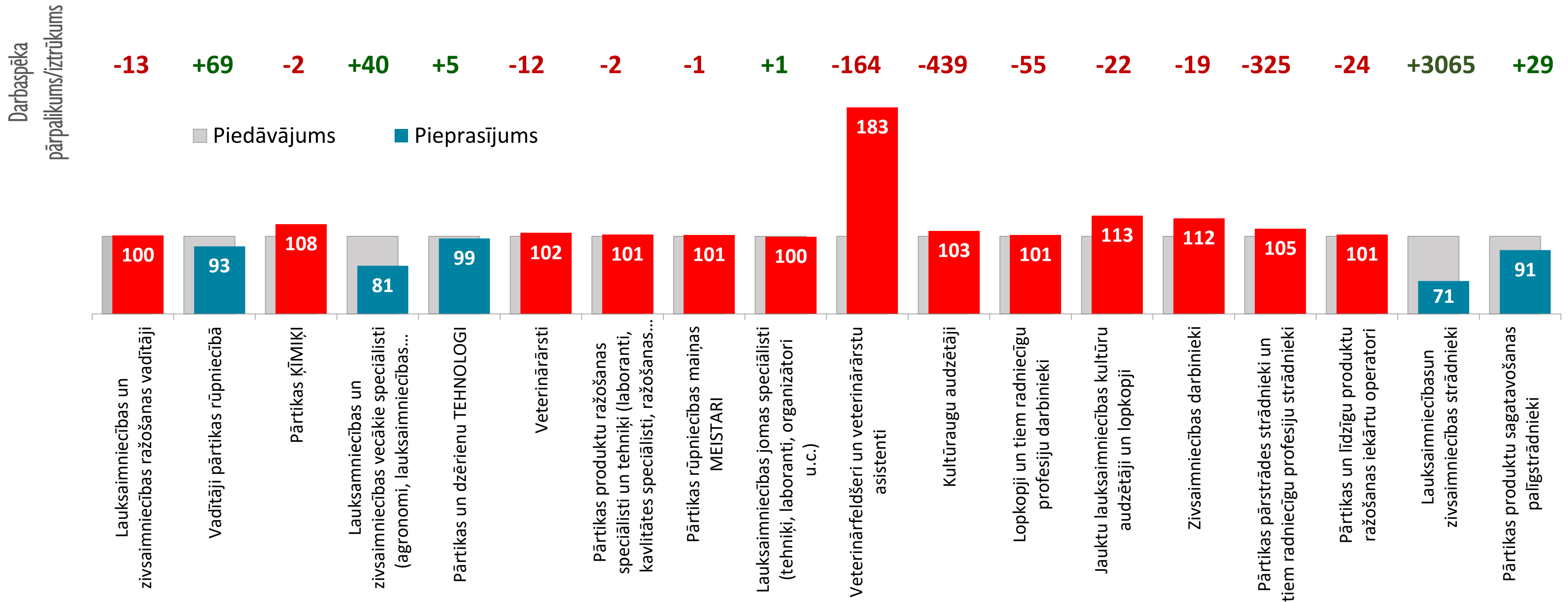
kopējās darba iespējas, vakances

■ Aizvietojošais pieprasījums
■ Jaunas darbavietas

DARBASPĒKA PIETIEKAMĪBA LAUKSAIMNIECĪBAS UN PĀRTIKAS RŪPNIECĪBAS SAISTĪTAJĀS PROFESIJĀS

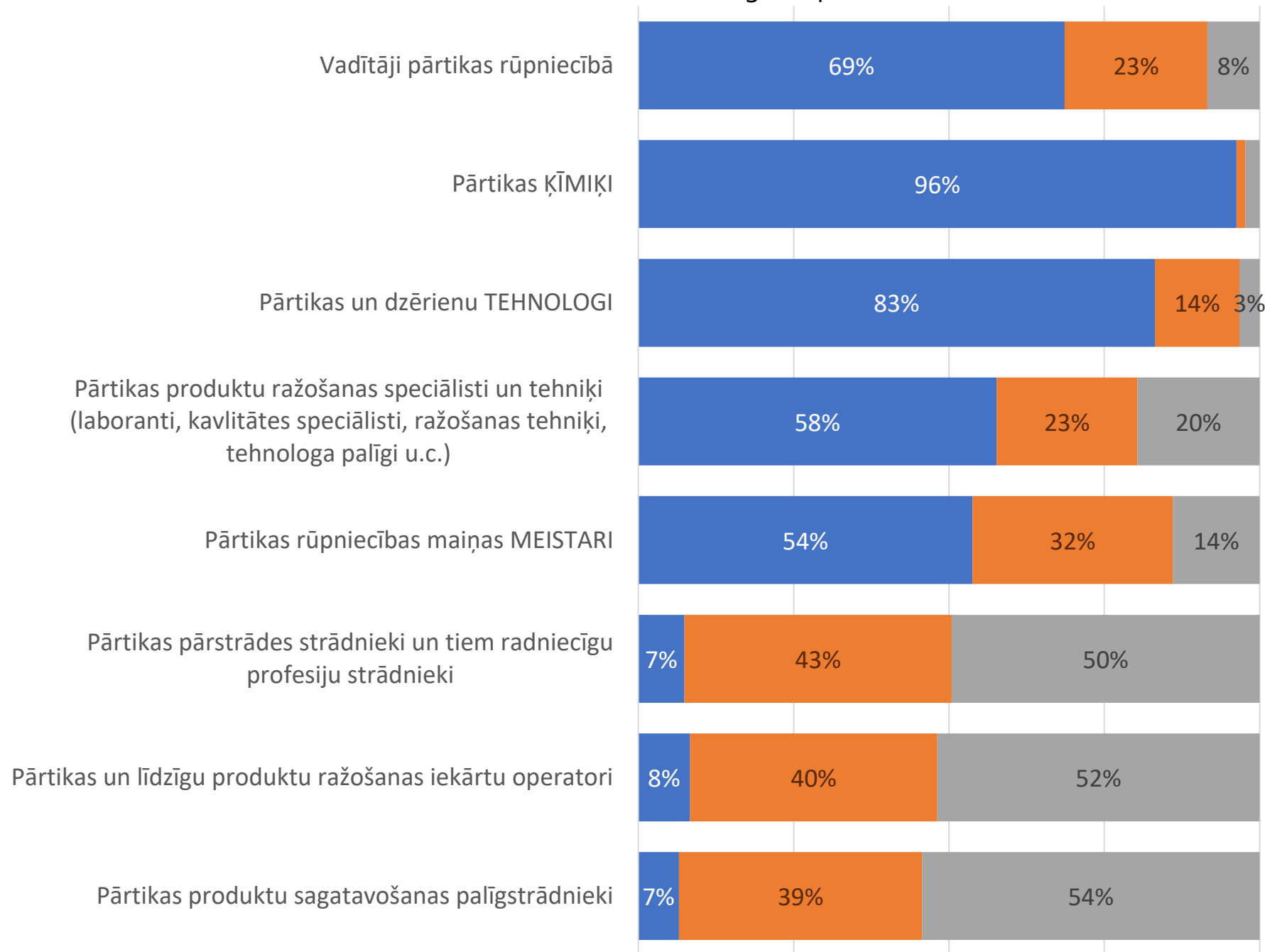
Darbaspēka piedāvājuma un pieprasījuma attiecība 2027.gadā
 procentos, pieprasījums pret piedāvājumu (rādītājs >100= iztrūkums)

IZGLĪTĪBAS PIEPRASĪJUMS PĀRTIKAS RŪPniecības SAISTĪTĀS PROFESIJĀS

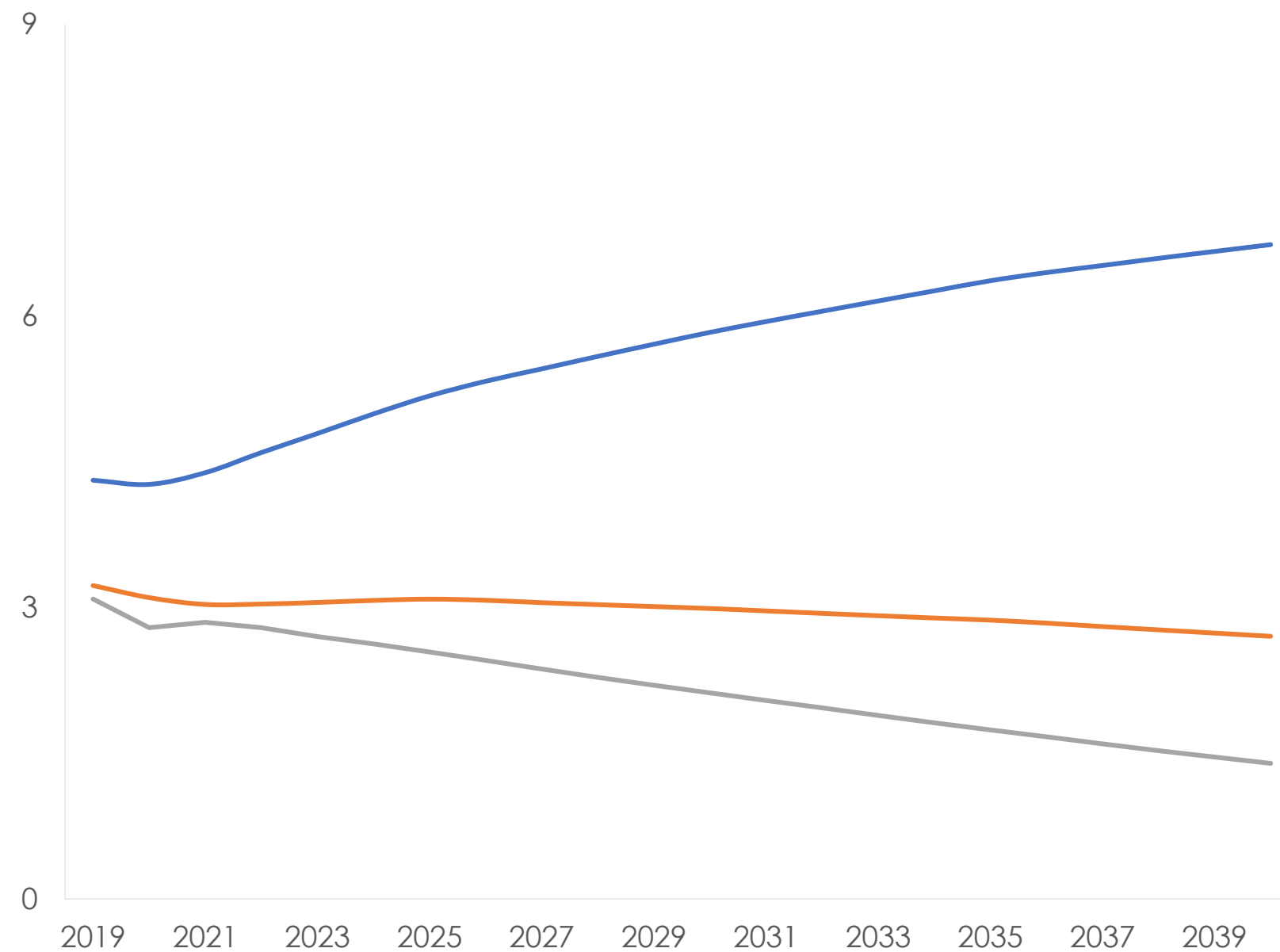
Pārtikas rūpniecības profesijās nodarbināto izglītības profils

2019. gadā, procentos

Darbaspēka pieprasījums pārtikas rūpniecības profesijās sadalījumā pēc izglītības līmeņa

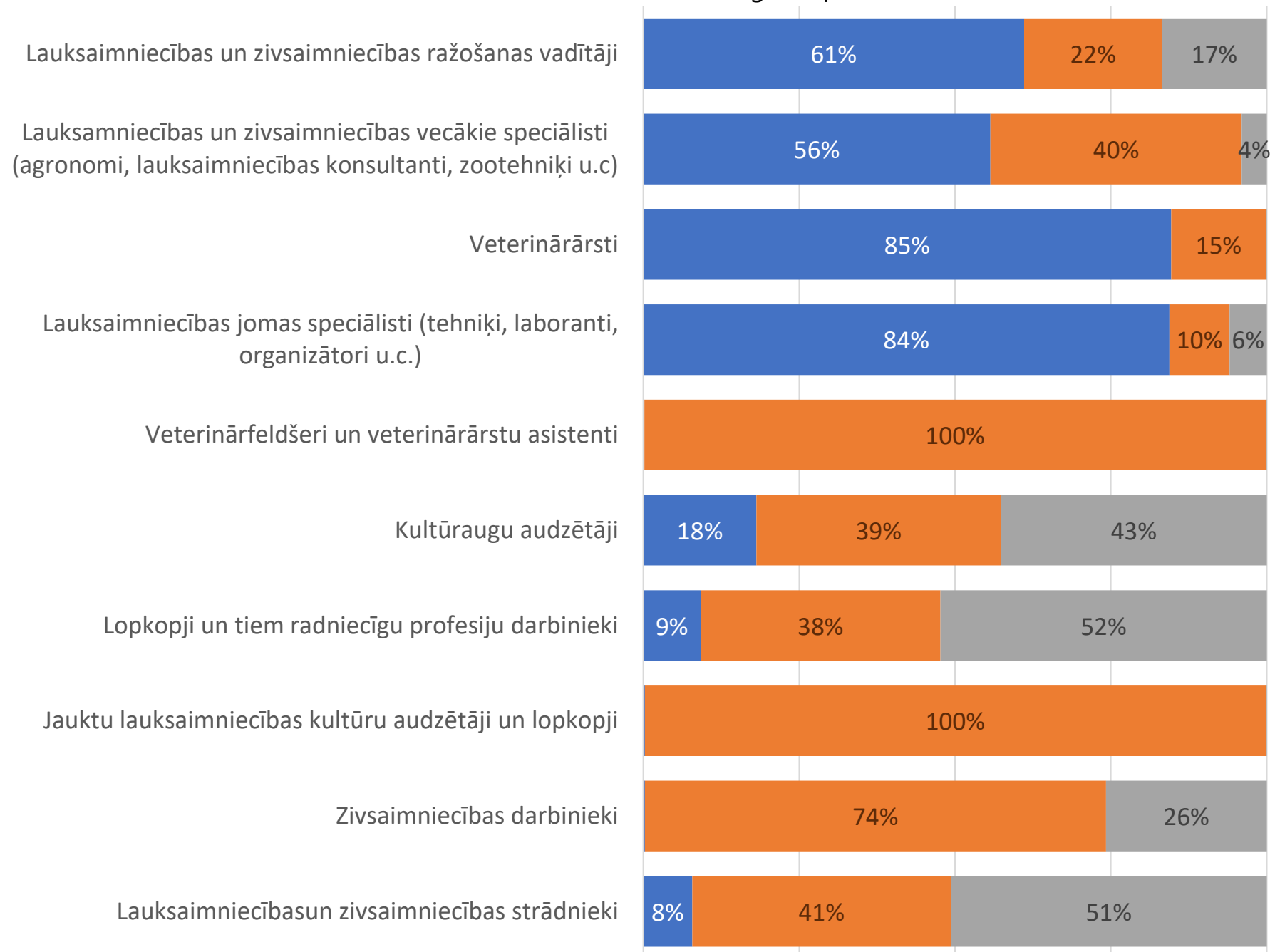
nodarbināto skaits, tūkstošos

IZGLĪTĪBAS PIEPRASĪJUMS LAUKSAIMNIECĪBAS UN ZIVSAIMNIECĪBAS NOZARU SAISTĪTĀS PROFESIJĀS

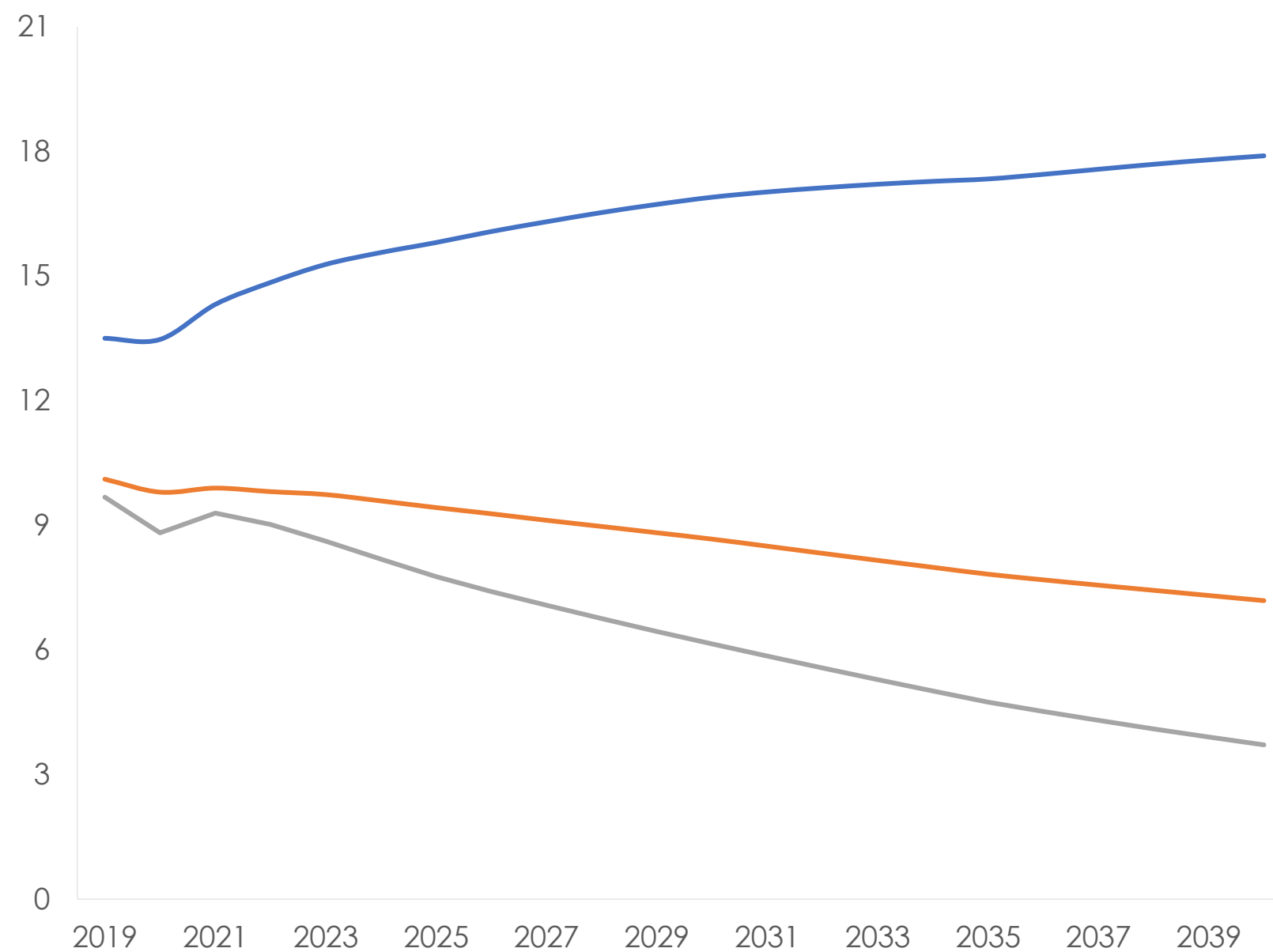
Pārtikas rūpniecības profesijās nodarbināto izglītības profils

2019. gadā, procentos

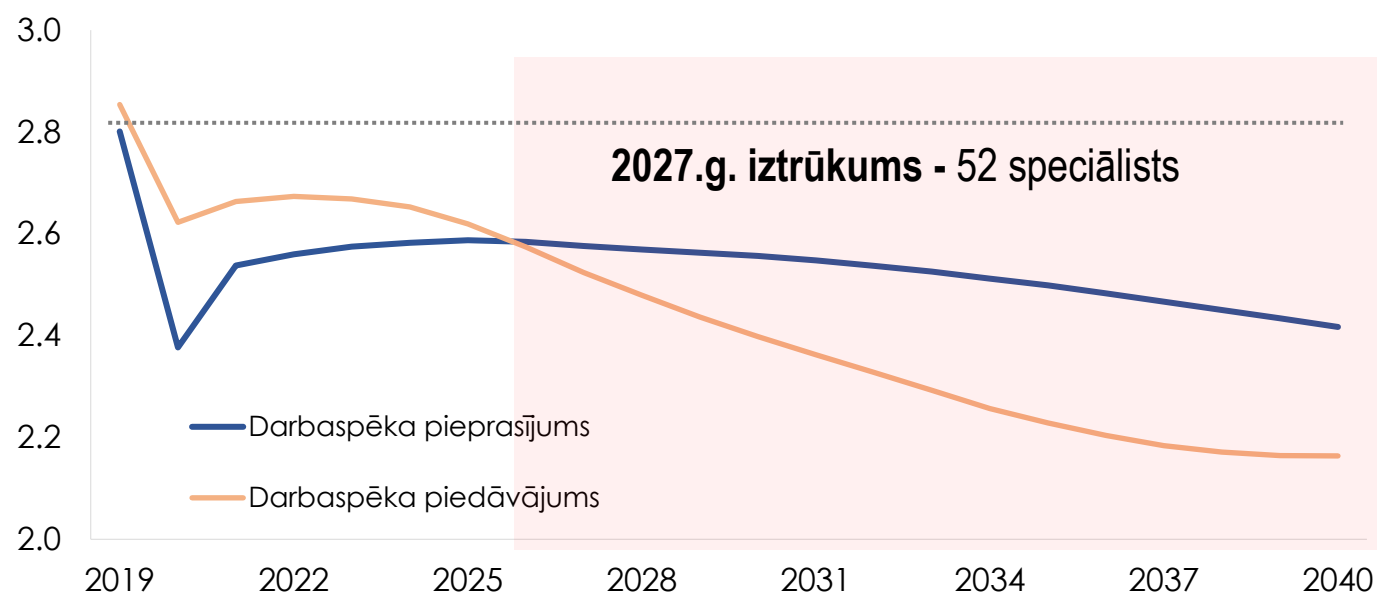
Darbaspēka pieprasījums pārtikas rūpniecības profesijās sadalījumā pēc izglītības līmeņa

nodarbināto skaits, tūkstošos

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU GRUPĀ «PĀRTIKAS RAŽOŠANAS TEHNOLOĢIJAS UN IZSTRĀDĀJUMU IZGATAVOŠANA»

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS tūkstošos

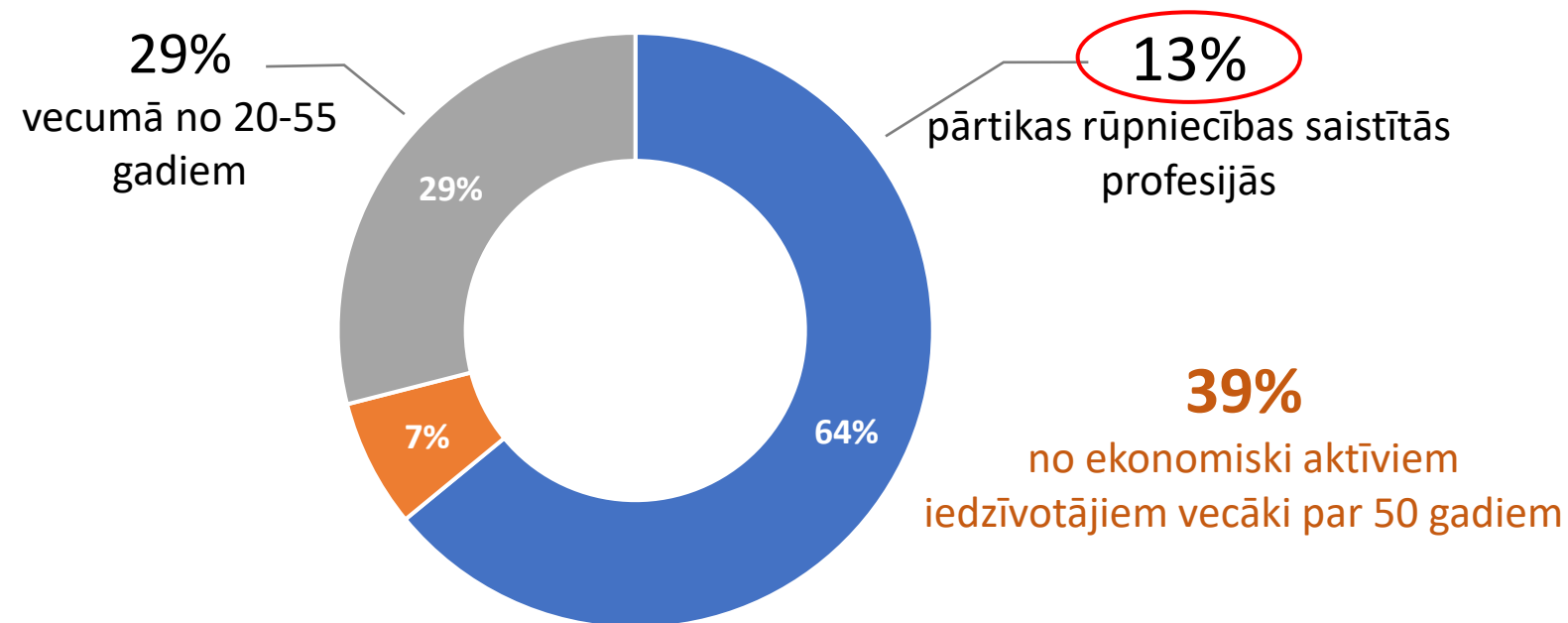

Augstākā izglītība

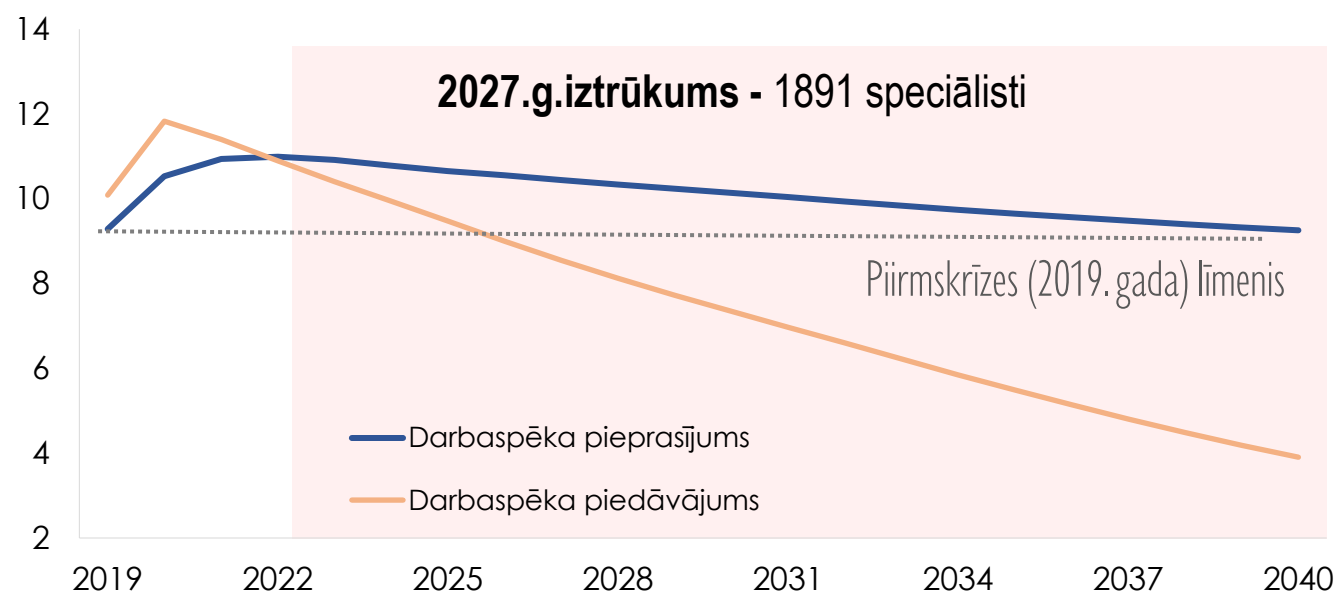
Uzņemtā
2019./2020. m.g.
85

Absolventi
2018./2019. m.g.
72

IEDZĪVOTĀJU SADALĪJUMS PĒC EKONOMISKĀS AKTIVITĀTES 2020. gadā, procentos

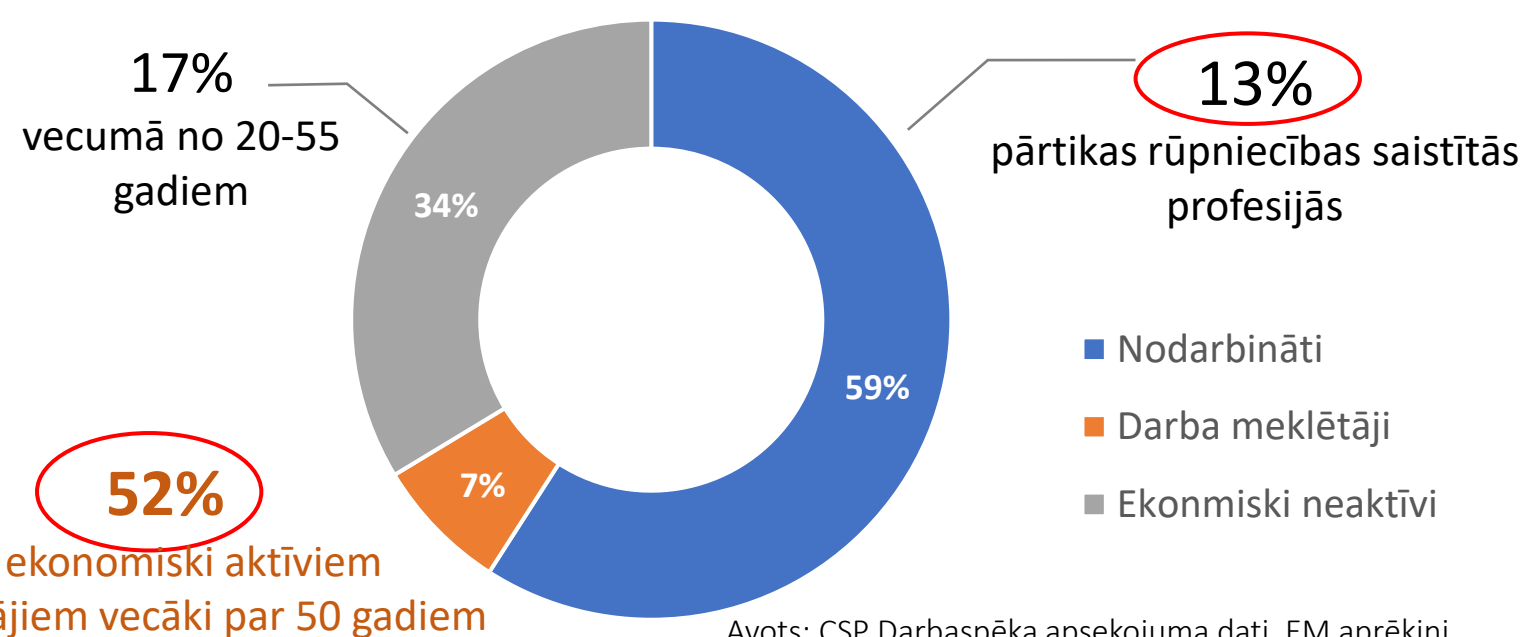

Profesionālā vidējā un arodizglītība

Uzņemtā
2019./2020. m.g.
44

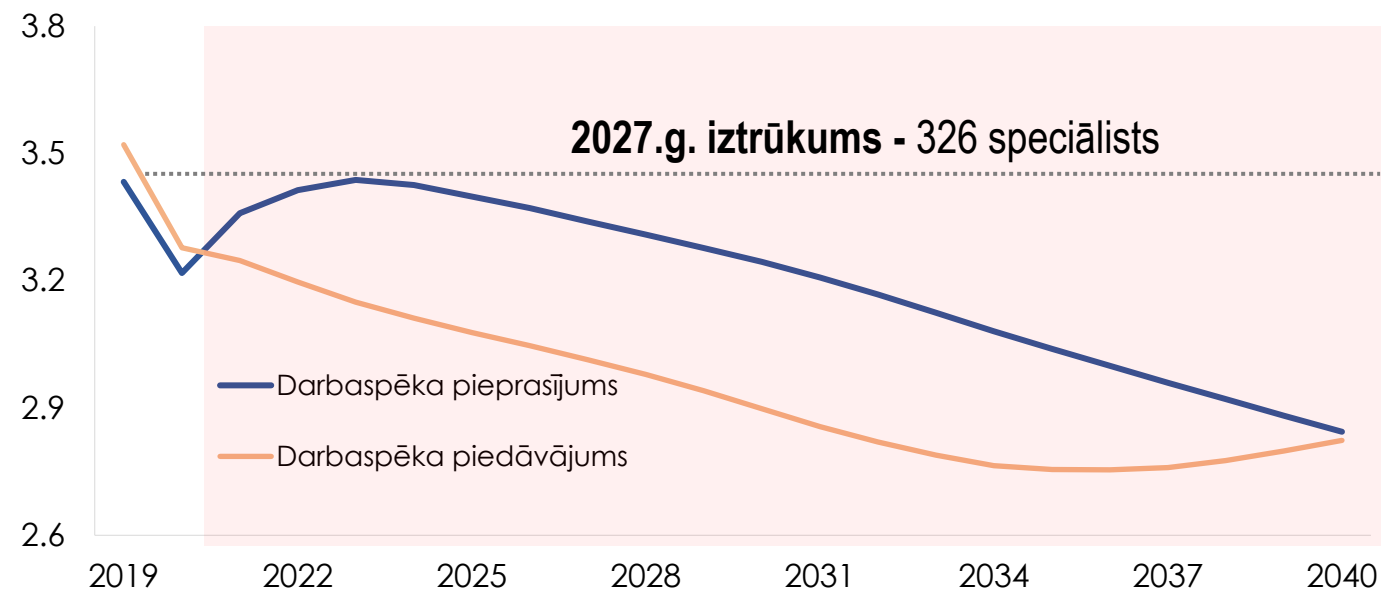
Absolventi
2018./2019. m.g.
39

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU GRUPĀ «LAUKSAIMNIECĪBA»

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS tūkstošos

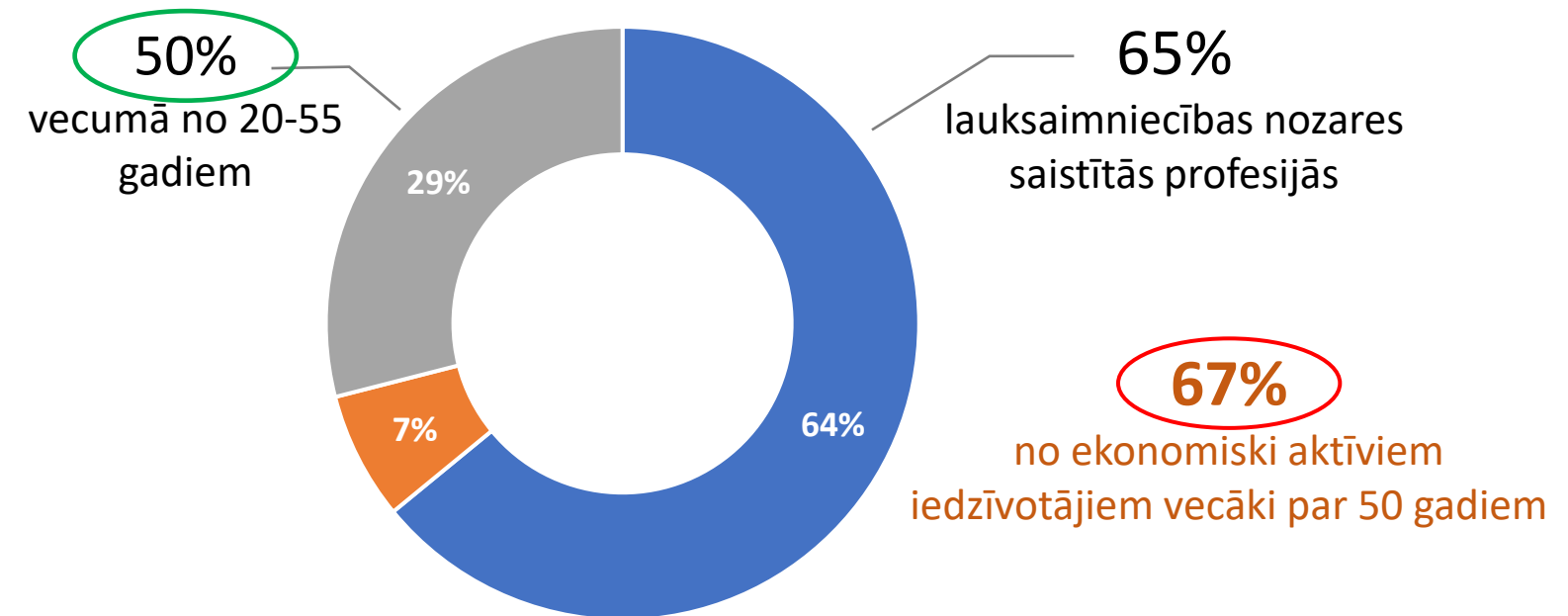

Augstākā izglītība

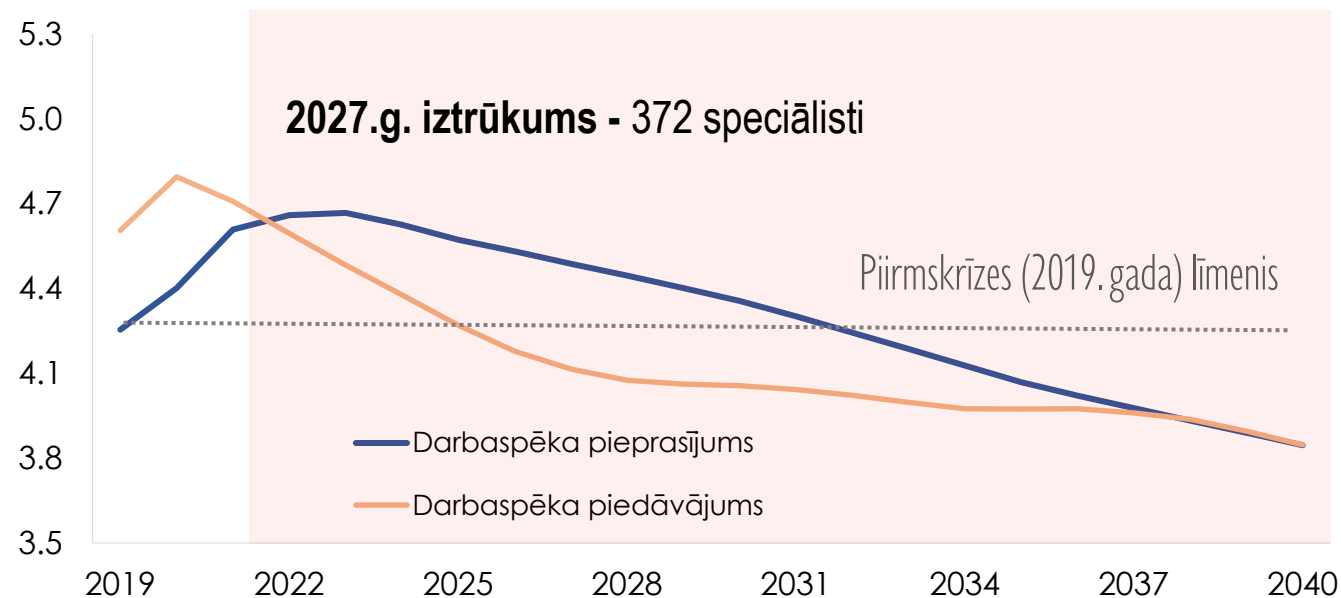
Uzņēmti
2019./2020. m.g.
188

Absolventi
2018./2019. m.g.
109

IEDZĪVOTĀJU SADALĪJUMS PĒC EKONOMISKĀS AKTIVITĀTES 2020. gadā, procentos

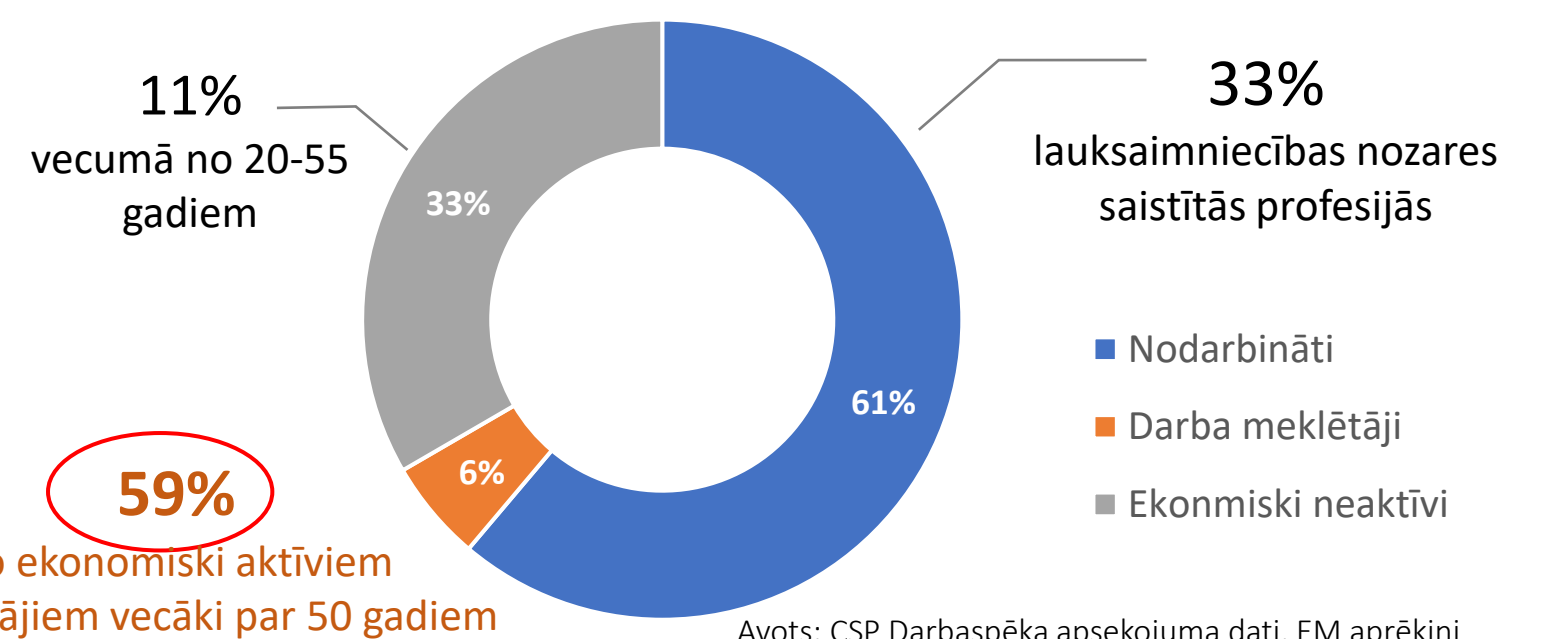

Profesionālā vidējā un arodizglītība

Uzņēmti
2019./2020. m.g.
133

Absolventi
2018./2019. m.g.
170

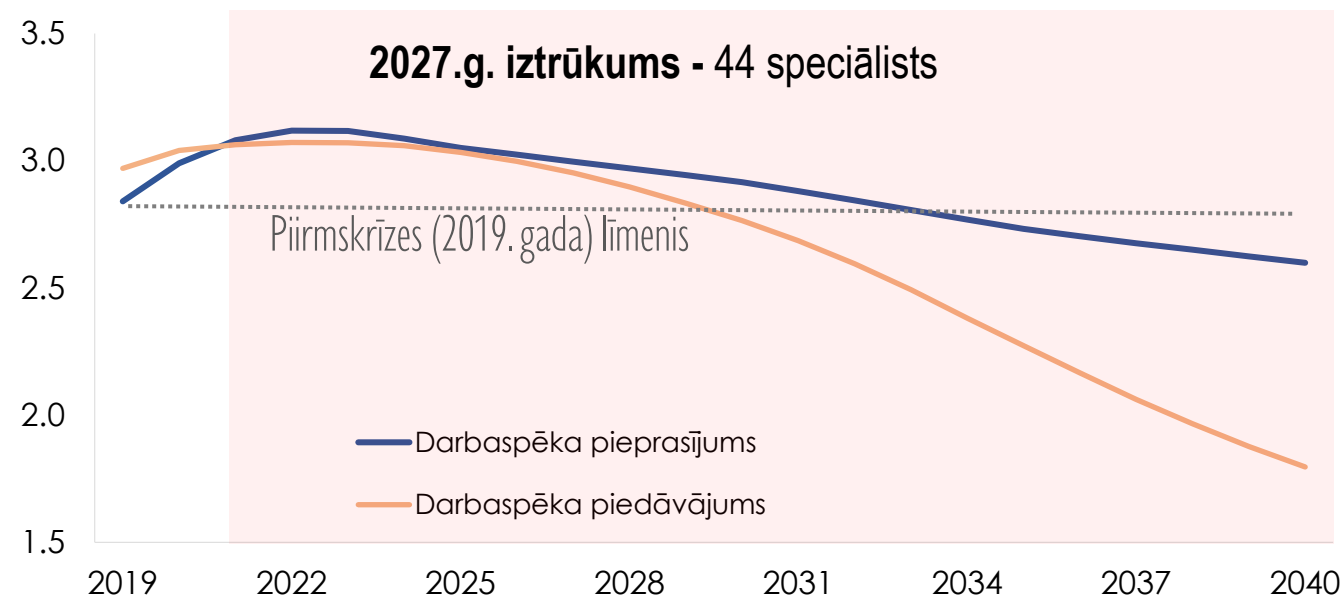

Avots: CSP

Avots: CSP Darbaspēka apsekojuma dati, EM aprēķini

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS AR PROFESIONĀLO VIDĒJO UN ARODIZGLĪTĪBU «DĀRZKOPĪBAS» un «ZIVSAIMNIECĪBAS» IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU GRUPĀS

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS tūkstošos

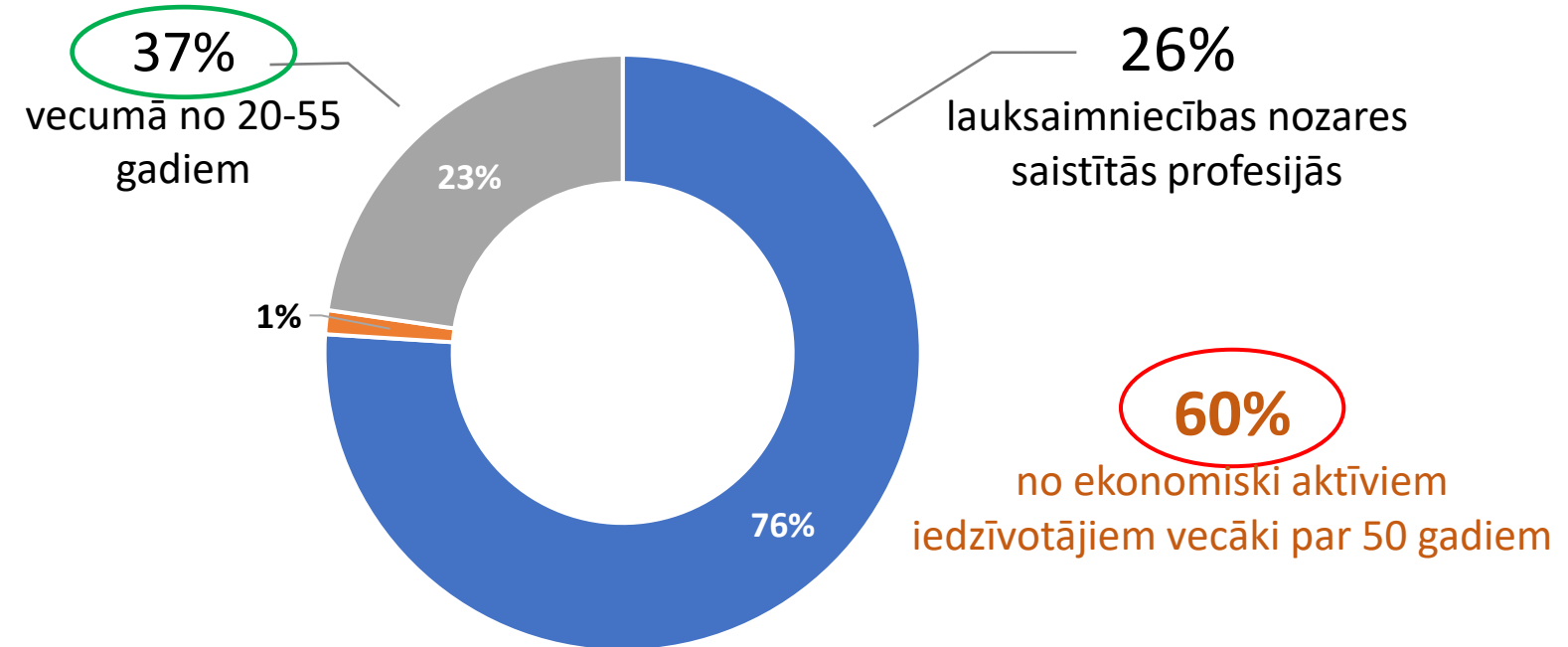

Izglītības programmu grupā «DĀRZKOPĪBA»

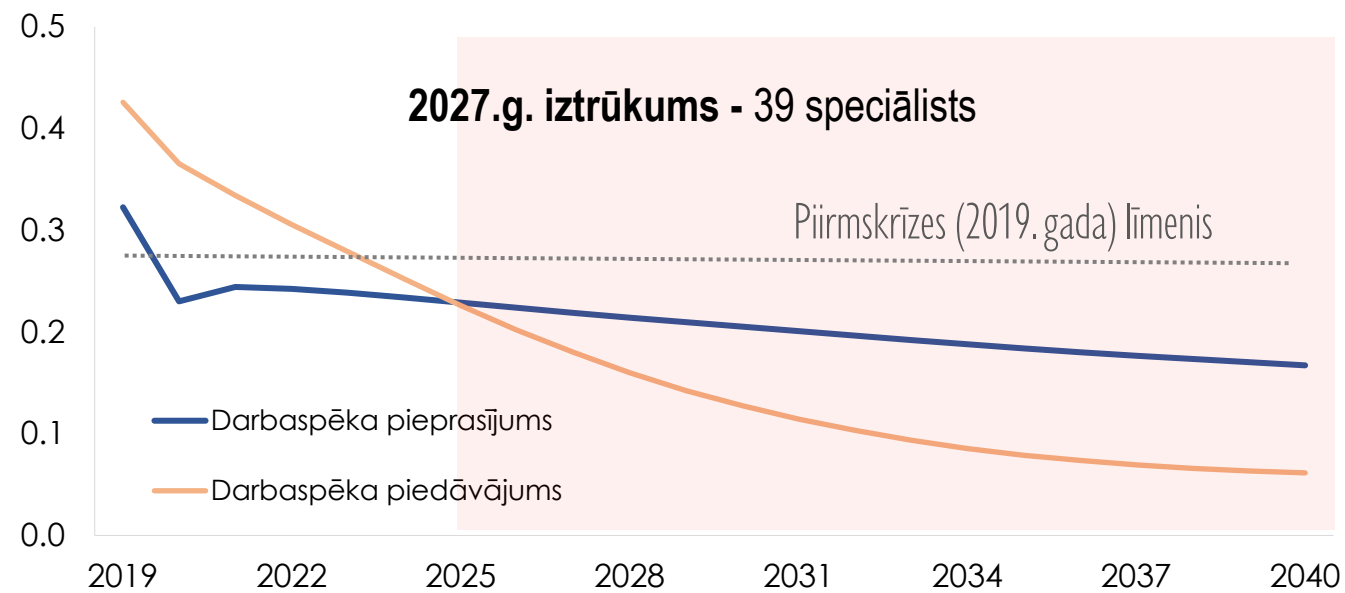
Uzņēmti
2019./2020. m.g.
58

Absolventi
2018./2019. m.g.
26

IEDZĪVOTĀJU SADALĪJUMS PĒC EKONOMISKĀS AKTIVITĀTES 2020. gadā, procentos

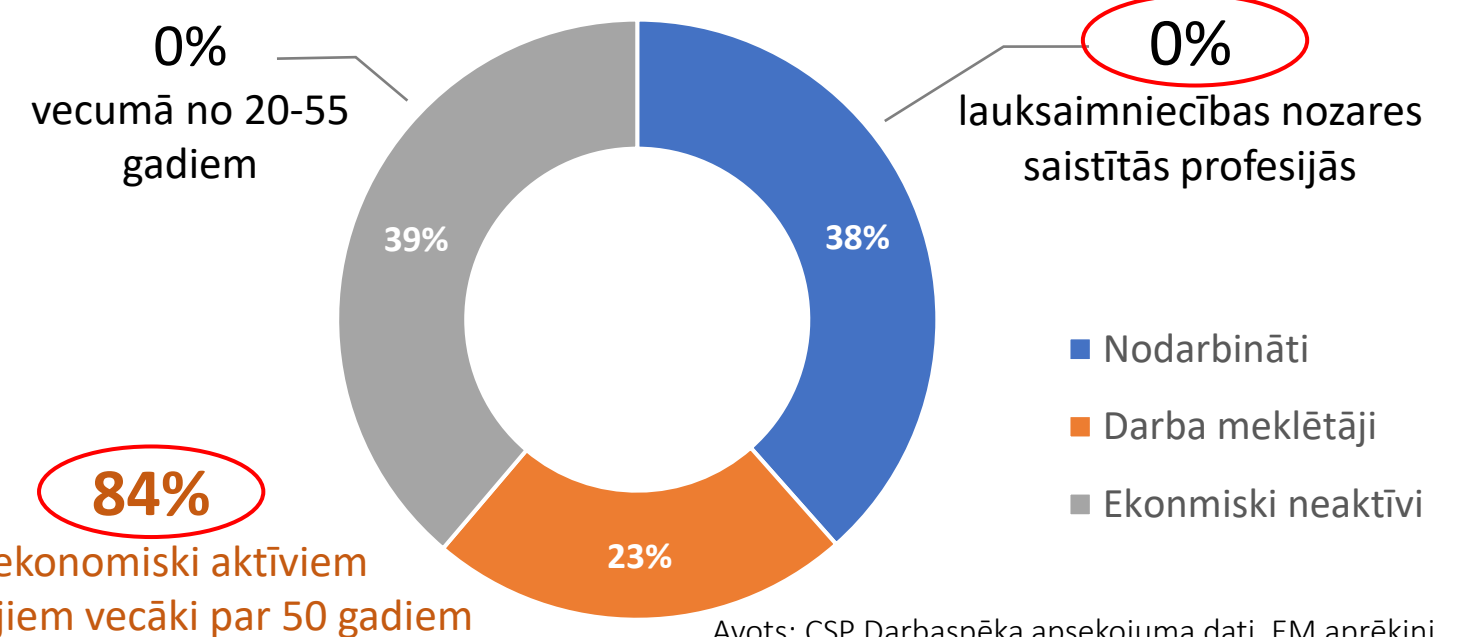

Izglītības programmu grupā «ZIVSAIMNIECĪBA»

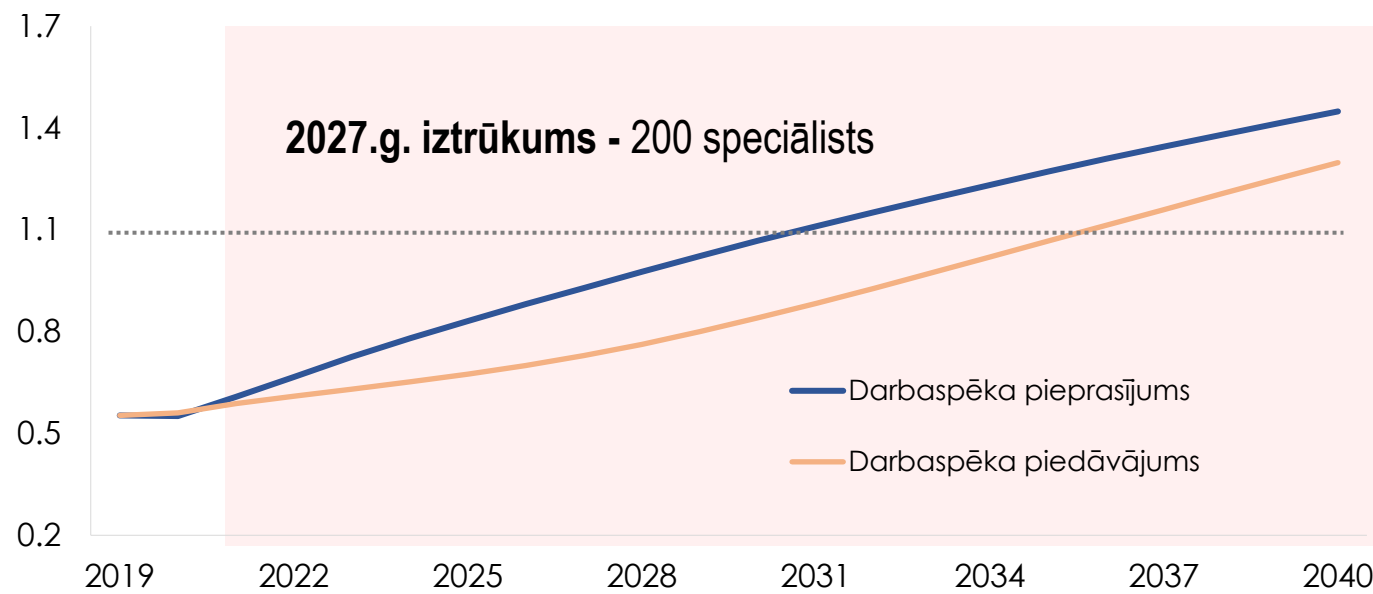
Uzņēmti
2019./2020. m.g.
0

Absolventi
2018./2019. m.g.
0

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU GRUPĀ «VETERINĀRIJA»

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS tūkstošos

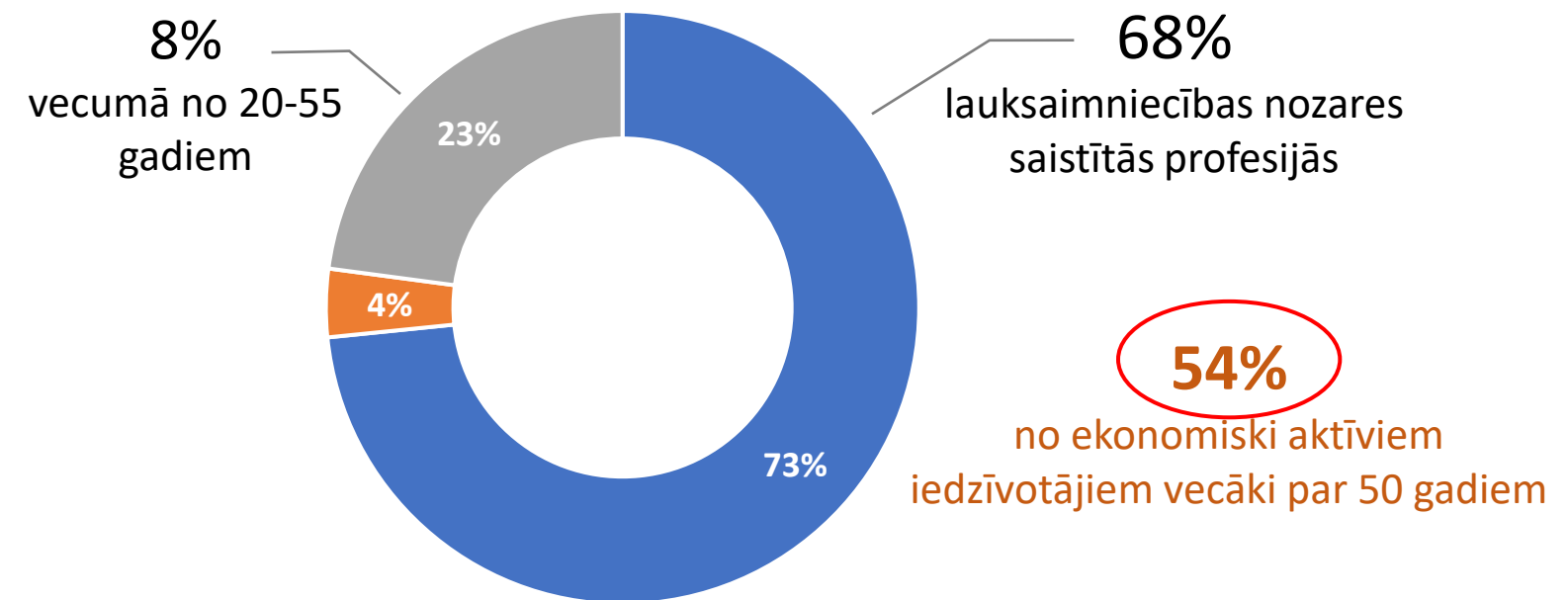

Augstākā izglītība

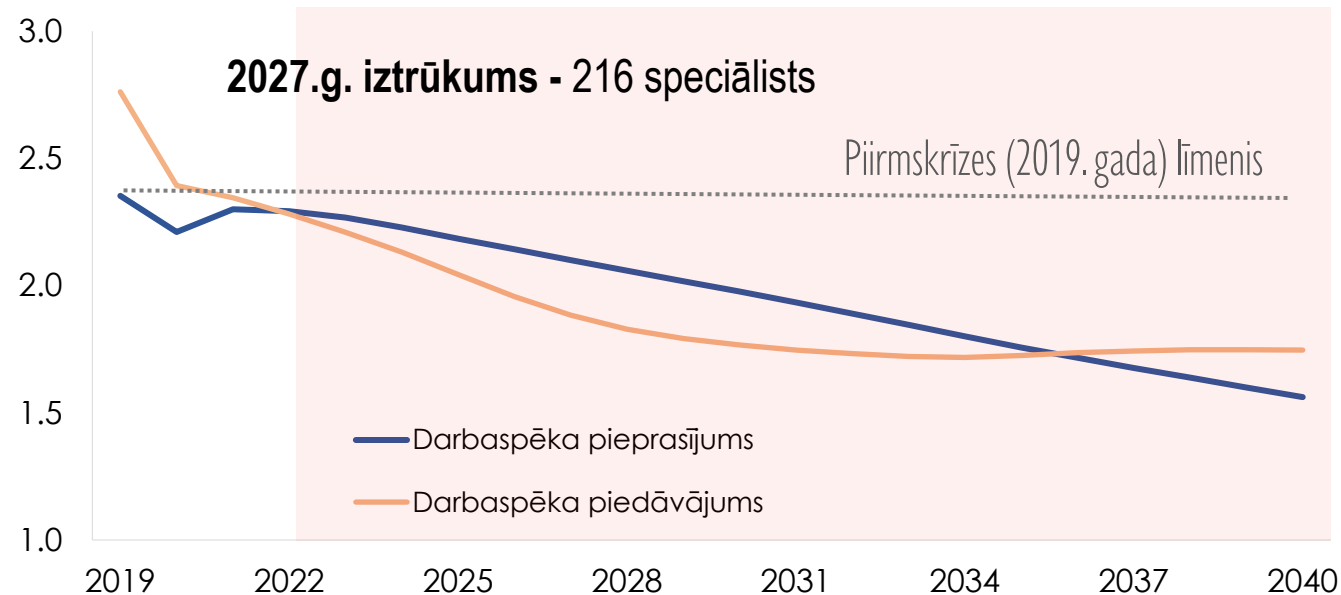
Uzņemtā
2019./2020. m.g.
120

Absolventi
2018./2019. m.g.
47

IEDZĪVOTĀJU SADALĪJUMS PĒC EKONOMISKĀS AKTIVITĀTES 2020. gadā, procentos

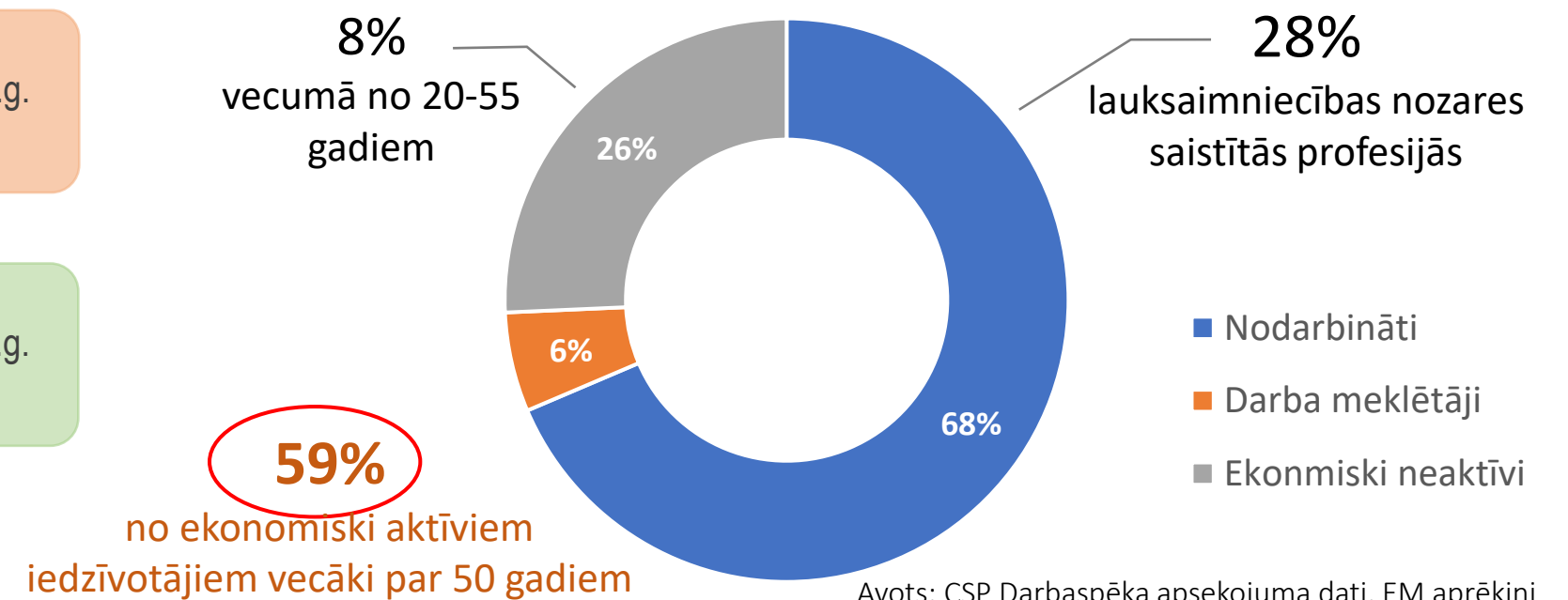

Profesionālā vidējā un arodizglītība

Uzņemtā
2019./2020. m.g.
103

Absolventi
2018./2019. m.g.
81

Ekonomikas ministrija

<http://prognozes.em.gov.lv>

 @EM_gov_lv,

   /ekonomikasministrija

 www.em.gov.lv

 Brīvības iela 55, Rīga, LV-1519, Latvija

 +371 67013100

 pasts@em.gov.lv